

Boeken lezen, lenen en kopen

Reguliere meting 2026 meting 75
Voor SMB

Robin Nederlof, Erica Nagelhout
Februari 2026

NielsenIQ

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Managementsamenvatting
3. Onderzoeksresultaten
 1. Leesgedrag
 2. Leengedrag
 3. Koopgedrag
 4. Campagnes
4. Bijlage

Inleiding

Inleiding

In opdracht van KVB-SMB, CPNB, KB nationale bibliotheek en Stichting Lezen doet NIQ-GfK jaarlijks vier metingen naar het koop-, lees- en leengedrag van Nederlandse consumenten.

De metingen zijn onderverdeeld in een reguliere meting en drie themametingen. De huidige meting betreft een reguliere meting, waarbij kopen, lenen, lezen en een aantal andere activiteiten rondom boeken aan de orde komen.

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het lees- koop- en leengedrag (papier en digitaal) van de Nederlandse bevolking en trends/veranderingen op de langere termijn hierin in kaart te brengen.

NL representatief: is de verhouding zoals die in de gehele populatie in Nederland (14 jaar en ouder) wordt gevonden

* Significant verschil ten opzichte van vorige meting (71, 2025)

x Niet meegenomen in de meting

Geven mannen vaker aan dan vrouwen

Geven vrouwen vaker aan dan mannen

Nieuw **Heavy lezers** lezen dagelijks of 3-6 keer per week een boek

Nieuw **Medium lezers** lezen 1-2 keer per week of 1-3 keer per maand een boek

Nieuw **Light lezers** lezen minder vaak een boek, maar niet nooit (incidentele lezers)

Heavy kopers/leners kopen/lenen minimaal 1 keer per maand

Medium kopers/leners kopen/lenen 1-2 keer per kwartaal

Light kopers/leners kopen minder vaak een boek, maar niet nooit

Sociaal Economische klasse* (combinatie opleiding en beroep)

A (hoog)

B1

B2

C/D (laag)

Inkomen**

Beneden modaal

Modaal

Tussen 1 en 2 keer modaal

Twee keer modaal of meer

*Sociaal Economische klasse wordt samengesteld op basis van een combinatie van beroep en opleiding van de hoofdkostwinner.

**In 2026 is het modaal inkomen bruto € 48.500 per jaar. Bron: Centraal Planbureau

1: Per 2026 hanteren we een aangepaste definitie voor heavy, medium en light lezers.

Management samenvatting

Managementsamenvatting (1/4)

Lezen

We zien een stabiele leesfrequentie en geen verandering in hoe lang het geleden is dat het laatste boek is uitgelezen. Wel is er een lichte daling zichtbaar in het aantal gelezen papieren boeken, een trend die vorig jaar al is ingezet.

De ontwikkelingen op het gebied van luisterboeken zijn positief. Het aantal luisterboeken dat men luistert, stijgt. Momenteel luistert 28% van de Nederlanders weleens naar een luisterboek; vijf jaar geleden was dit 20%. Storytel en Spotify zijn hierbij de belangrijkste aanbieders, gevolgd door de online Bibliotheek.

Er zijn duidelijk levensfasen die een verandering in het leesgedrag met zich meebrengen. Zo zijn de kindertijd, de middelbare schooltijd en tijdens de studie/na de middelbare school belangrijke levensfasen waarin meer gelezen wordt. Ook het pensioen is een duidelijke periode waarin men meer is gaan lezen. Beginnen met werken is juist een moment waarop men wat minder gaat lezen. We zien dat soms carrière en kleine kinderen wat vaker in de weg staan van het lezen.

Een aanzienlijke groep light- en niet-lezers (21%) geeft aan graag meer tijd aan lezen te willen besteden. Gebrek aan rust, andere leuke activiteiten, beperkte tijd en veel afleiding vormen de belangrijkste drempels. Deze groep kijkt momenteel vaker bibliotheek en luistert vaker naar de radio dan de gemiddelde Nederlander. Van hen bezoekt 30% de bibliotheek en ongeveer tweederde bezoekt weleens een boekhandel.

Managementsamenvatting (2/4)

Lenen

In 2026 blijven zowel het aandeel bibliotheekleden als het aandeel bezoekers van de bibliotheek stabiel. Ook de bezoekfrequentie is onveranderd. Tegelijkertijd lijken leden de bibliotheek minder vaak te bezoeken: 43% komt ten minste maandelijks, terwijl dit vorig jaar nog 50% was. Ten opzichte van 2025 zien we bovendien een daling in het lenen van materialen, zowel bij volwassenen als bij kinderen¹. Positief is dat de deelname aan cursussen en workshops is gestegen.

Bijna de helft van alle Nederlanders bezoekt weleens een bibliotheek. De bibliotheek wordt ook regelmatig bezocht door niet-leden. Van alle bezoekers die tenminste eens per jaar de bibliotheek bezoeken is 17% niet lid van de bibliotheek. Zij komen onder andere om te kopiëren, printen of scannen, om materialen voor kinderen te lenen, om ter plekke materialen te lezen of in te zien, of om een kopje koffie te drinken.

Van alle leden kan 53% worden beschouwd als een heavy lener (offline en/of online). Zij lenen minimaal eens per maand. Daarnaast is 24% een medium lener (1–2 keer per kwartaal) en 18% een light lener (minder vaak). Opvallend is dat 5% van de leden helemaal niet leent; zij bezoeken de bibliotheek overigens wel.

1: de ontwikkeling van leenvoorwaarden (langere leentermijn, boetevrij lenen) zou hier een rol kunnen spelen.

Managementsamenvatting (3/4)

Kopen

De koopfrequentie van nieuwe boeken is vergelijkbaar met 2025. De lichte daling in het aantal frequente kopers die we vorig jaar zagen, herstelt zich niet. De gemiddelde uitgave aan boeken is vergelijkbaar met twee jaar geleden en blijft erg stabiel. De boekenprijzen nemen wel toe, maar dat zien we hier niet direct terug. In het geclaimde aantal gekochte boeken zien we geen daling. De GfK-NIQ marktcijfers obv scandata laten voor boeken in 2025 een afzetsdaling zien van 3%¹.

In de loop der tijd is er een lichte daling te zien in de koopfrequentie van Nederlandstalige boeken; voor Engelstalige boeken geldt dit niet.

In het afgelopen jaar gaf 42% van de Nederlanders een boek cadeau, iets minder dan in 2025. Cadeaugevers geven gemiddeld nog altijd 2,7 boeken cadeau.

Spannende boeken en boeken gebaseerd op een waargebeurd verhaal zijn de meest gekochte genres. Boeken over psychologie en persoonlijke ontwikkeling worden vaker gekocht dan voorheen. Deze categorie is vooral populair onder vrouwen en onder jongere doelgroepen tot 50 jaar. Daarnaast zijn lezers van dit genre relatief vaak hoger opgeleid en behoren tot hogere sociaaleconomische groepen.

Van alle geleende of gekochte papieren boeken is 31% in het afgelopen jaar nieuw gekocht, terwijl 43% is geleend. De overige boeken zijn tweedehands aangeschaft. Voor e-books en luisterboeken geldt dat 45% via abonnementen wordt afgenomen. Daarnaast wordt ongeveer 30% van de e-books en luisterboeken via de online Bibliotheek geleend.

Managementsamenvatting (4/4)

Campagnes en prijzen

De Kinderboekenweek en de Boekenweek zijn de bekendste campagnes over boeken. Vorig jaar zagen we dat de bekendheid van verschillende campagnes daalde. Een aantal campagnes heeft zich hersteld, zoals de Bibliotheek op school, Zomerlezen, BoekStart en De Bestseller 60. De lagere bekendheid van de Boekenweek, Heel Nederland Leest, Goed Verhaal, de Kookboekenweek en de Gedichtendag heeft zich niet hersteld.

De bekendheid van de Libris Literatuur Prijs, de Gouden en Zilveren Penselen, de Gouden Strop en de Kinderjury zagen we vorig jaar dalen. Deze daling is nog steeds zichtbaar. De Gouden en Zilveren Griffels en de NS Publieksprijs hebben de hoogste bekendheid.

Onderzoeks- resultaten

Leesgedrag

Leesgedrag is vrij stabiel, maar het aantal gelezen boeken daalt. Het luisterboek groeit!

01 We zien een stabiele leesfrequentie, geen ontwikkeling in hoe lang het geleden is dat het laatste boek is uitgelezen. Maar we zien wel een lichte daling in het aantal gelezen boeken (papier) die vorig jaar al inzette.

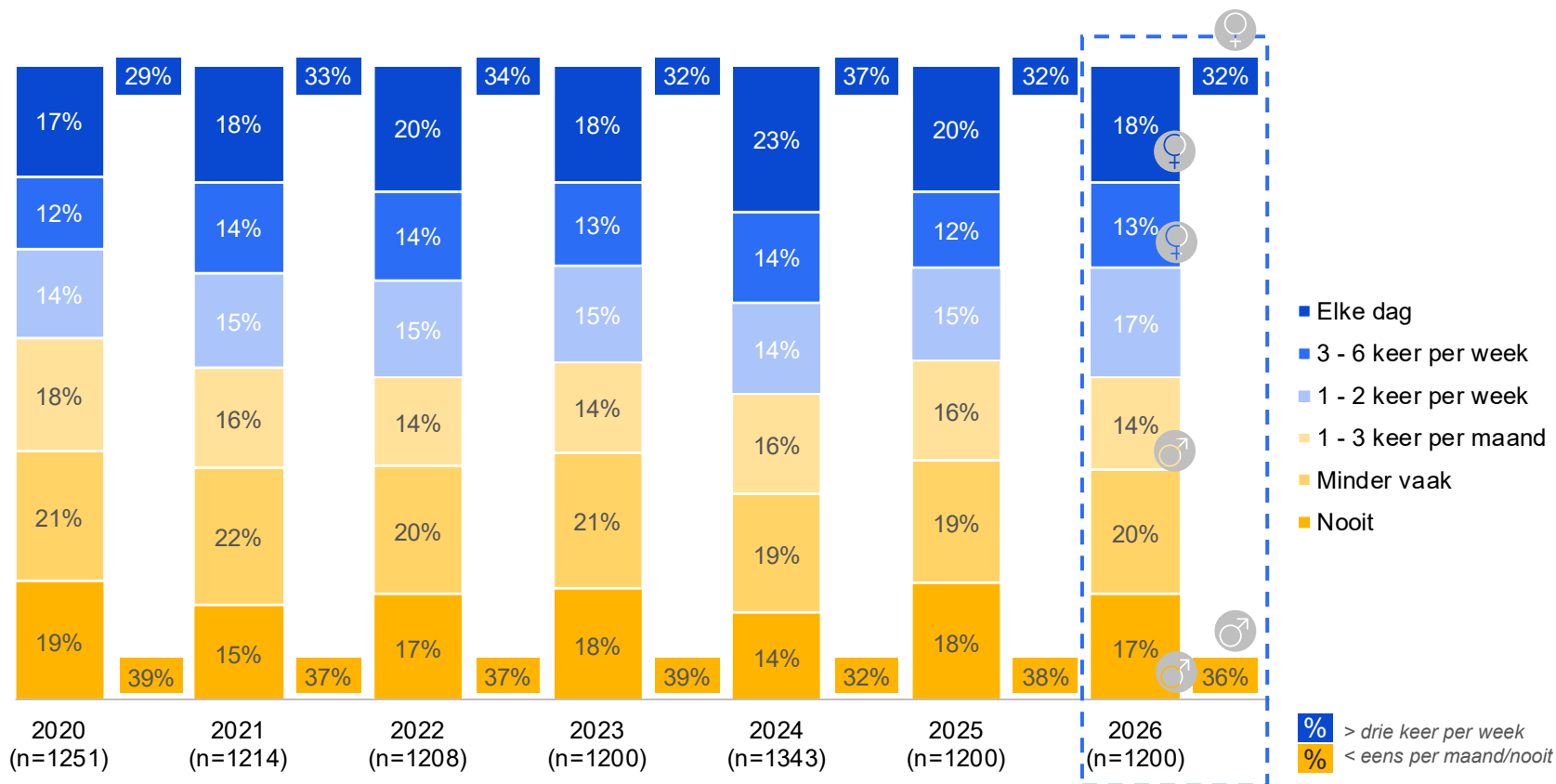
02 Het aantal luisterboeken dat men luistert stijgt daarentegen van gemiddeld 1,7 in 2025 naar 2,4 in 2026. Momenteel luistert 28% van de Nederlanders wel eens naar een luisterboek, dat is hoger dan vijf jaar geleden (20%). Storytel en Spotify zijn de belangrijkste aanbieders.

03 Er is een aanzienlijke groep van light en niet-lezers die graag meer tijd zouden willen besteden aan lezen (21%). Gebrek aan rust, andere leuke dingen, weinig tijd en veel afleiding zijn de belangrijkste drempels die zij ervaren om te gaan lezen. Momenteel kijken zij vaker televisie en luisteren vaker naar de radio in vergelijking met NL totaal.

04 Er zijn duidelijk levensfasen waarin meer wordt gelezen. Zo zijn de kindertijd, de middelbare schooltijd en tijdens de studie/na de middelbare school belangrijke levensfasen waarin meer gelezen wordt. Ook het pensioen is een duidelijke periode waarin men meer is gaan lezen. Beginnen met werken is juist een moment waarop men wat minder gaat lezen. Carrière en kleine kinderen staan soms in de weg van het lezen.

Het leesgedrag is stabiel. Een derde van de Nederlanders is een heavy lezer; 17% leest nooit. We zien geen verschillen met 2025.

Lees-/luisterfrequentie

Achtergrond

Vrouwen zijn vaker heavy lezers (37%) dan mannen (32%). Mannen zijn vaker niet-lezer (23%) of light lezer (21%) dan vrouwen (respectievelijk 14% en 18%).

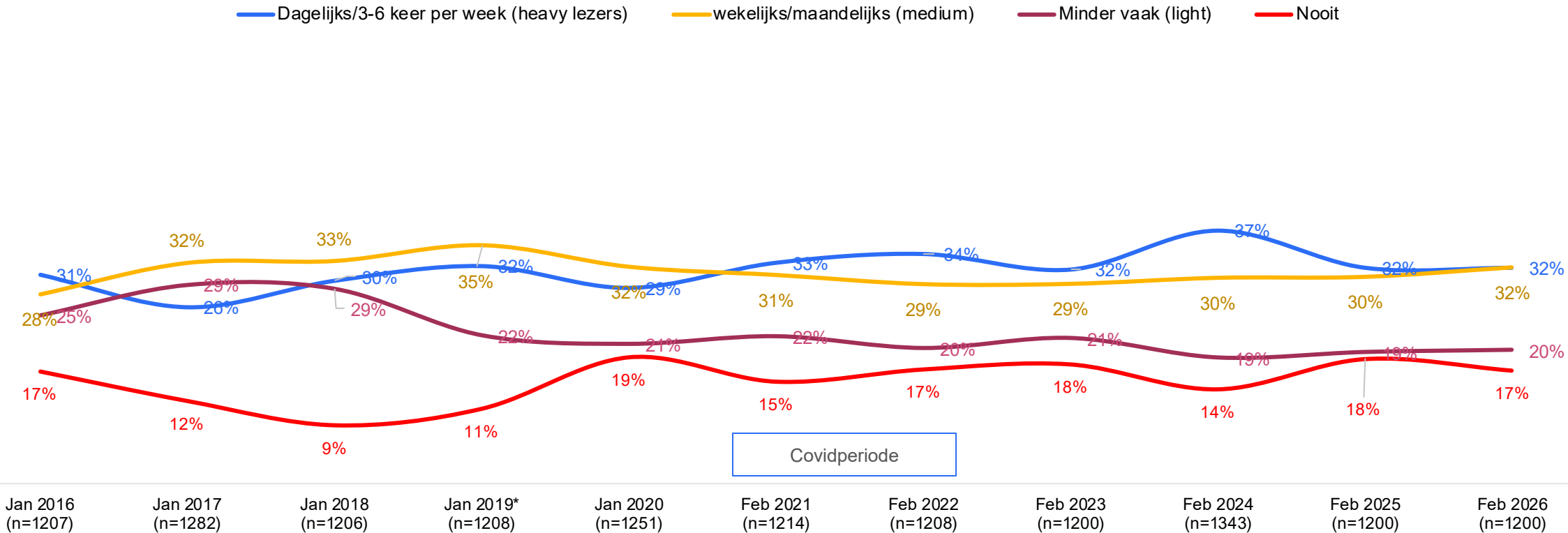
50-plussers zijn vaker dagelijkse lezers, maar ook vaker niet-lezers. Er zijn onder de 50-plussers relatief weinig medium lezers.

Er zijn mensen die light lezer zijn, of zelfs een niet-lezer die graag meer zouden willen lezen. Deze specifieke doelgroep bestaat uit 21% van de Nederlanders.

S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: alle respondenten

Over de jaren heen zien we hier – ondanks wat fluctuaties – een stabiel beeld.

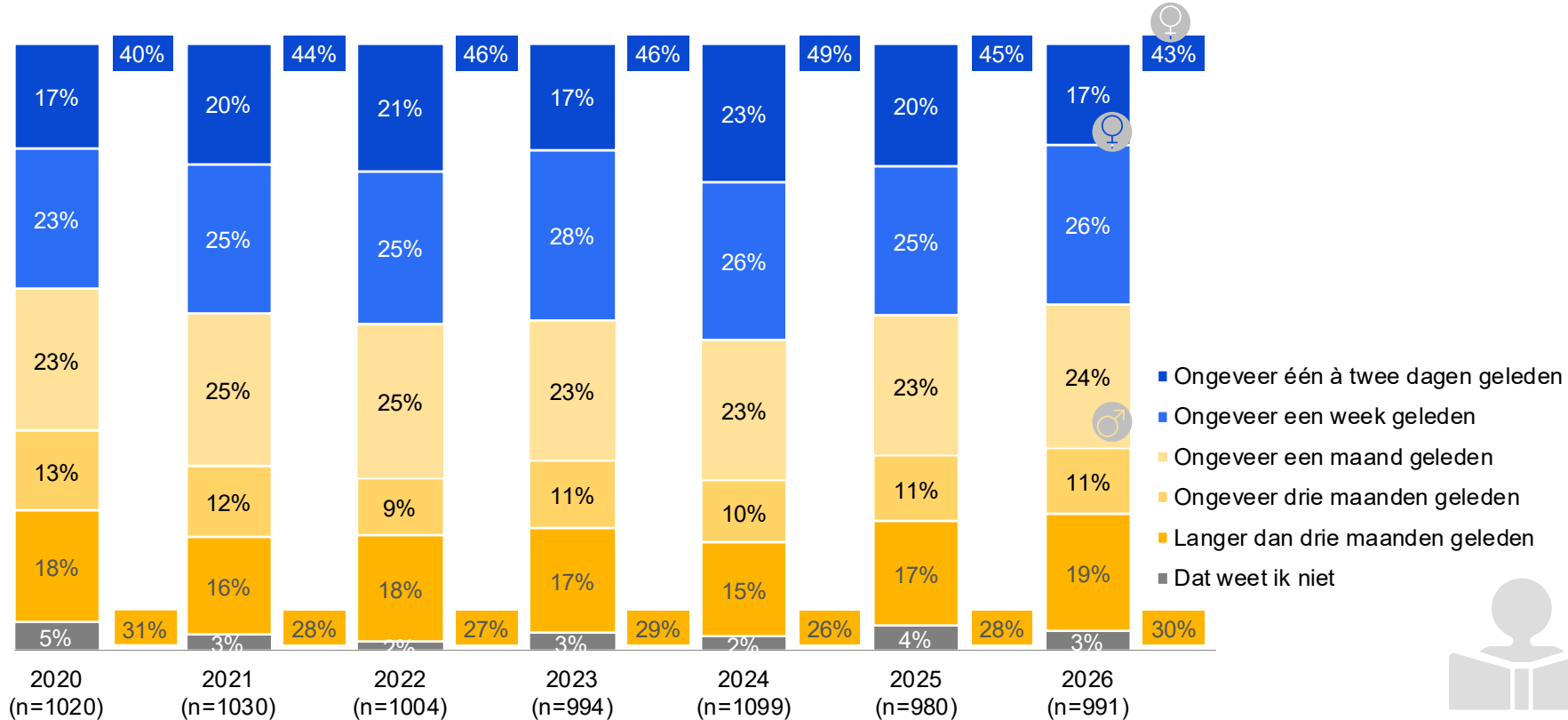
Trendlijn lees- / luisterfrequentie

S01. Hoe vaak leest of luistert u gemiddeld boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: alle respondenten

Er is geen verandering in hoe lang geleden men voor het laatst een boek uitlas. Van alle lezers las 43% in de afgelopen week een boek uit.

Laatst uitgelezen boek

Achtergrond

Van de heavy lezers las 75% de afgelopen week een boek uit. Voor medium lezers is dit 34%, van de light lezers 6%.

Van de groep incidentele en light lezers die graag meer zouden willen lezen las 61% langer dan drie maanden geleden een boek uit.

Vrouwen lezen vaker een boek uit in de afgelopen 2 dagen in vergelijking tot mannen.

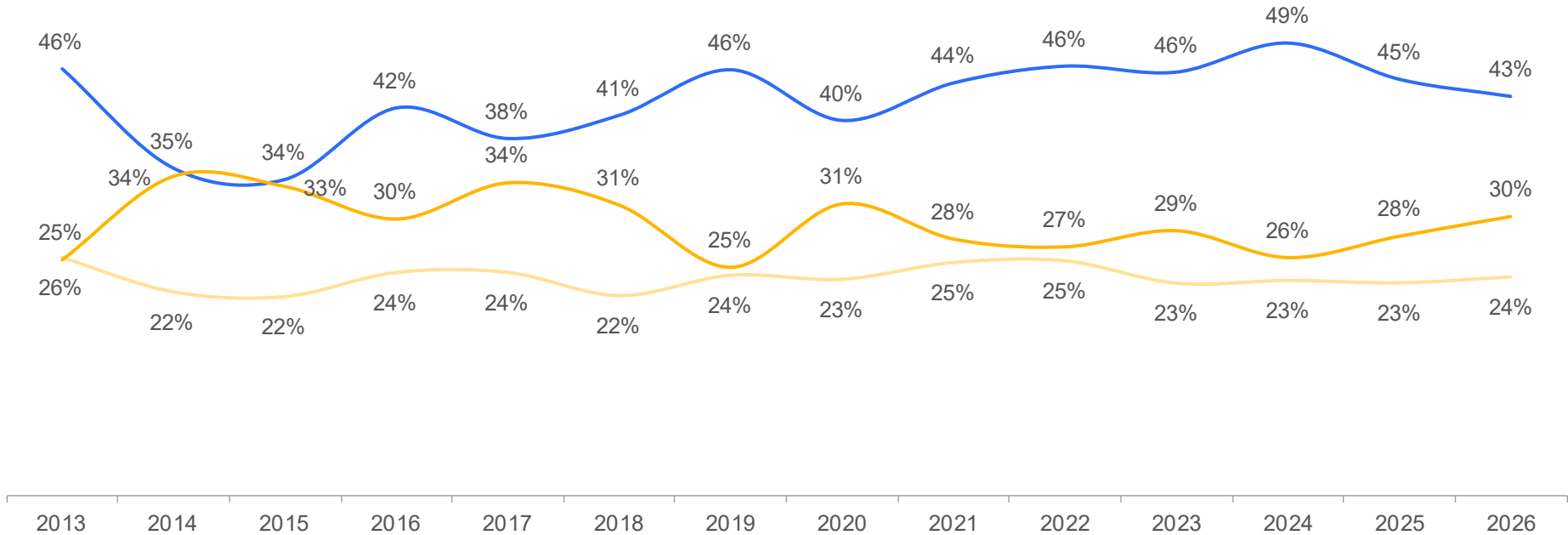
■ Afgelopen week voor het laatst een boek uitgelezen
■ Minimaal 3 maanden geleden voor het laatst een boek uitgelezen

L01: Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het laatst een boek heeft uitgelezen (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: leest wel eens boeken

We zien wel wat schommelingen per jaar, maar op de lange termijn zien we geen duidelijke trend.

Laatst uitgelezen (lezen en/of luisteren)

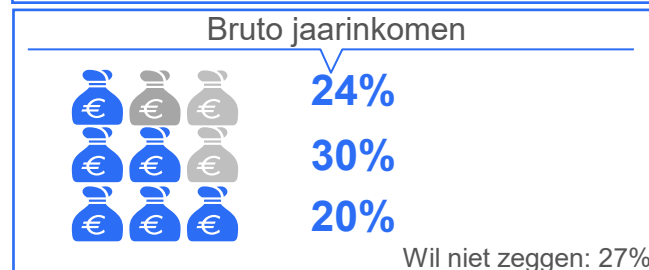
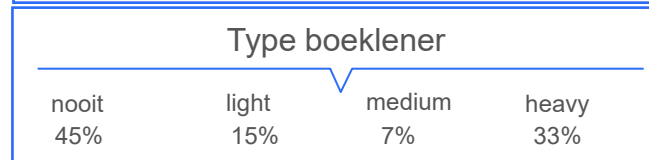
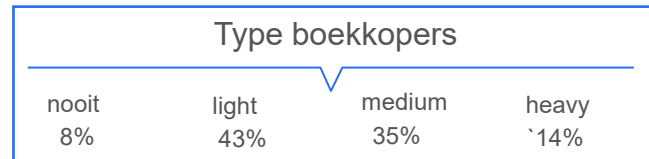
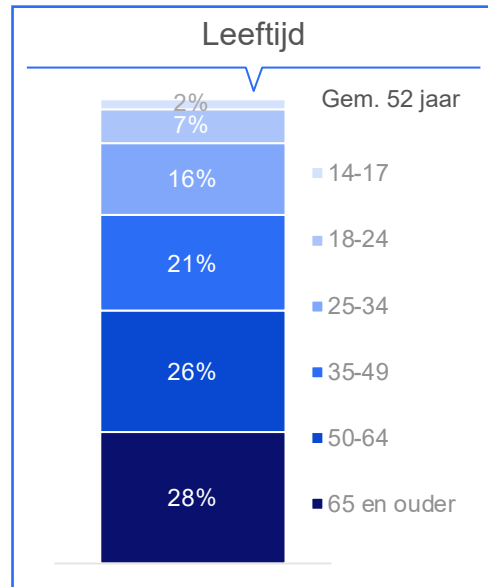
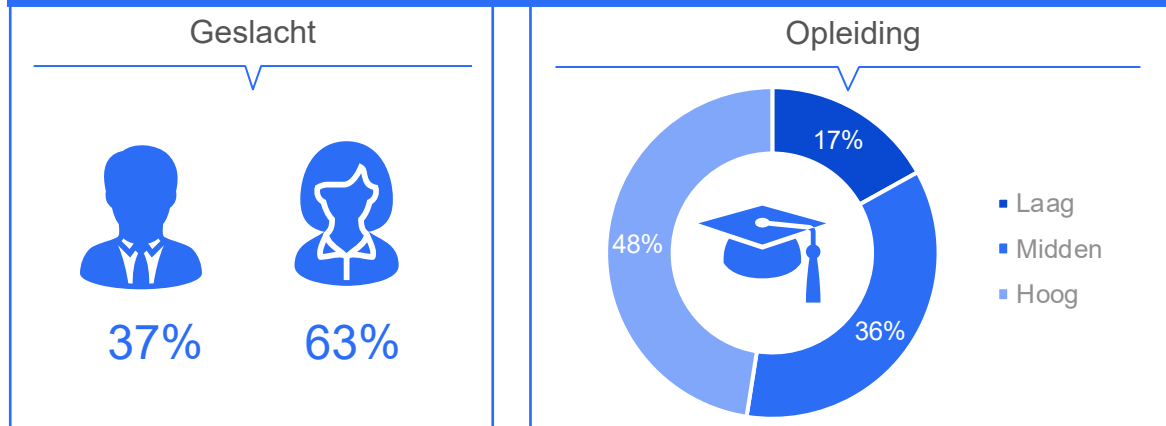
— Afgelopen week voor het laatst een boek uitgelezen — Ongeveer een maand geleden — Minimaal 3 maanden geleden voor het laatst een boek uitgelezen

L01: Hoe lang is het ongeveer geleden dat u voor het laatst een boek heeft uitgelezen (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: leest wel eens boeken

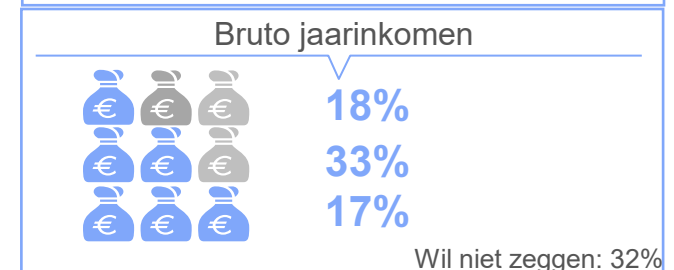
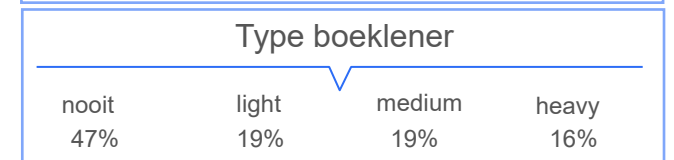
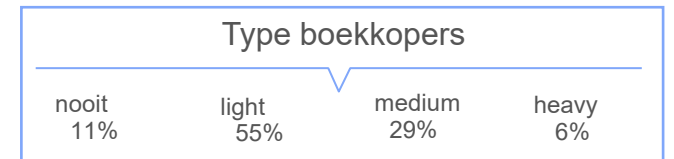
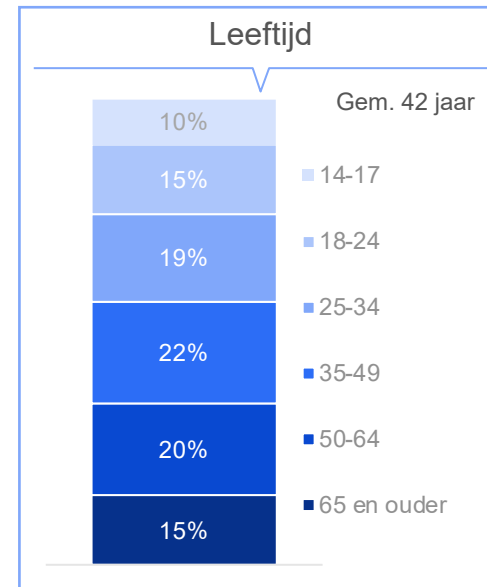
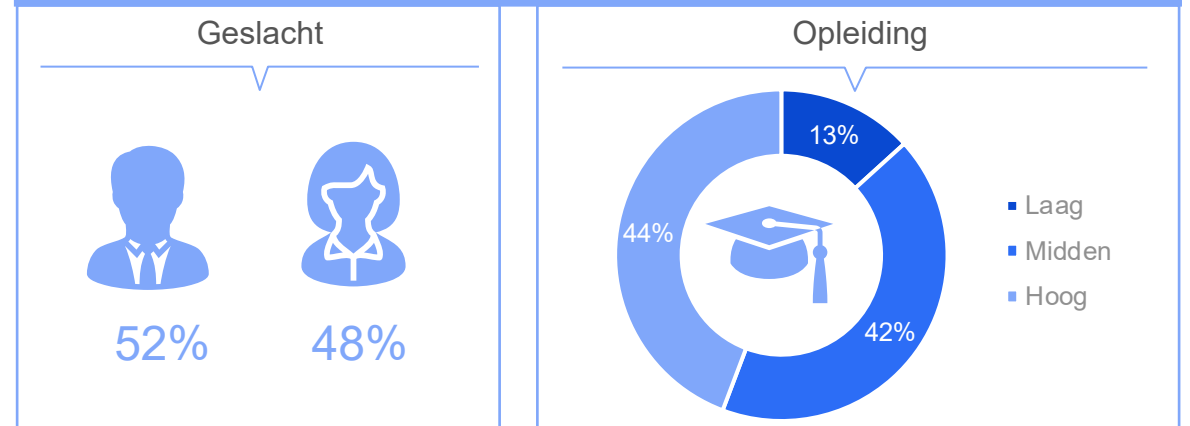
Lezersprofielen

Heavy lezer - leest elke dag of 3-6 keer per week een boek

Basis: heavy lezer (n=397)

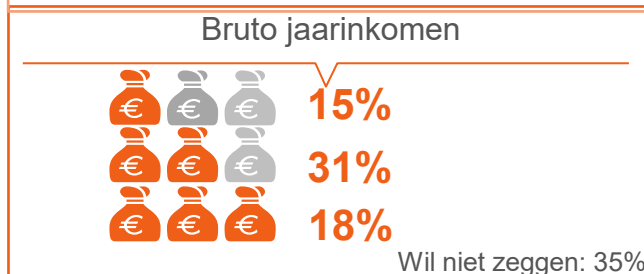
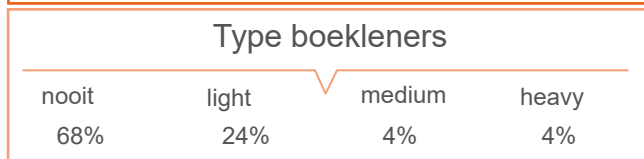
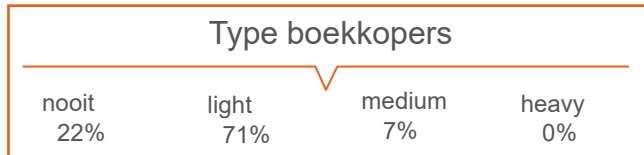
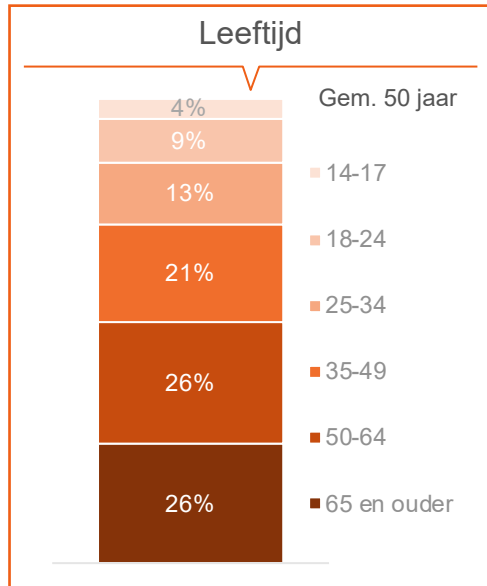
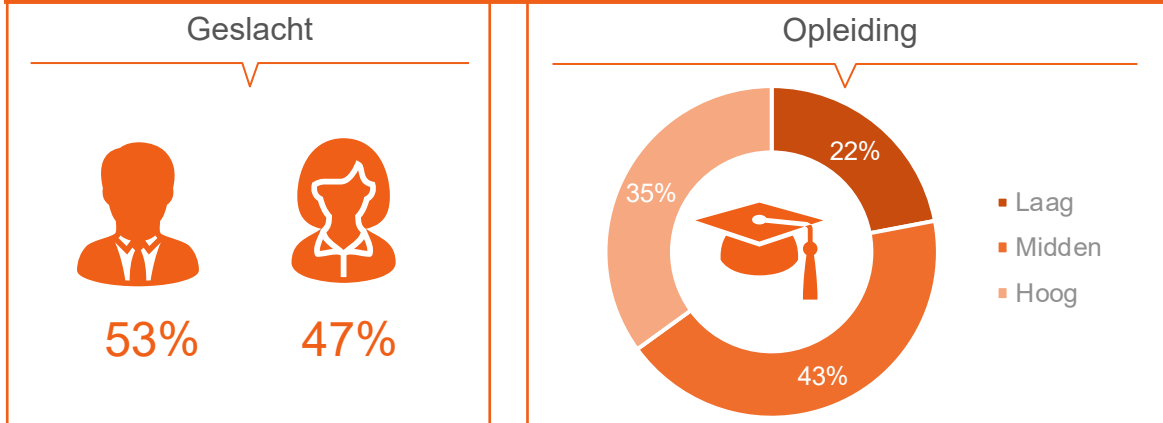
Medium lezer - leest 1 of 2 keer per week of 1 tot 3 keer per maand

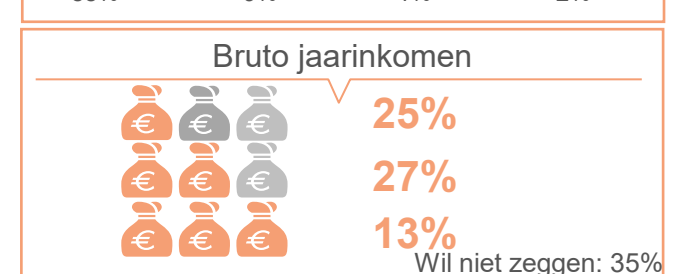
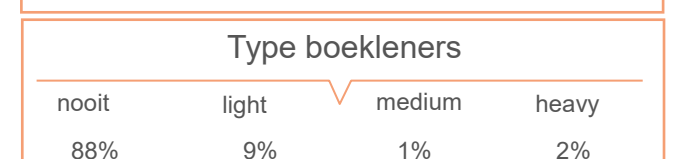
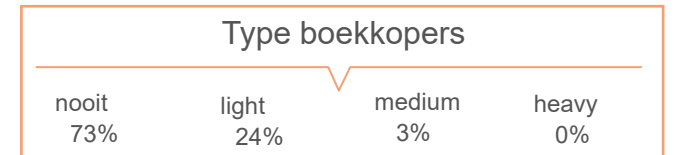
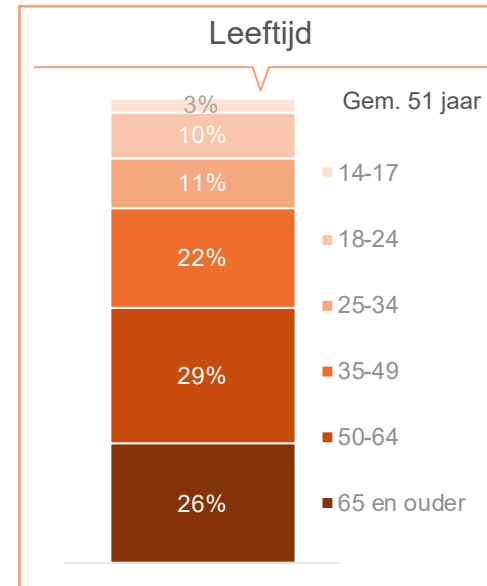
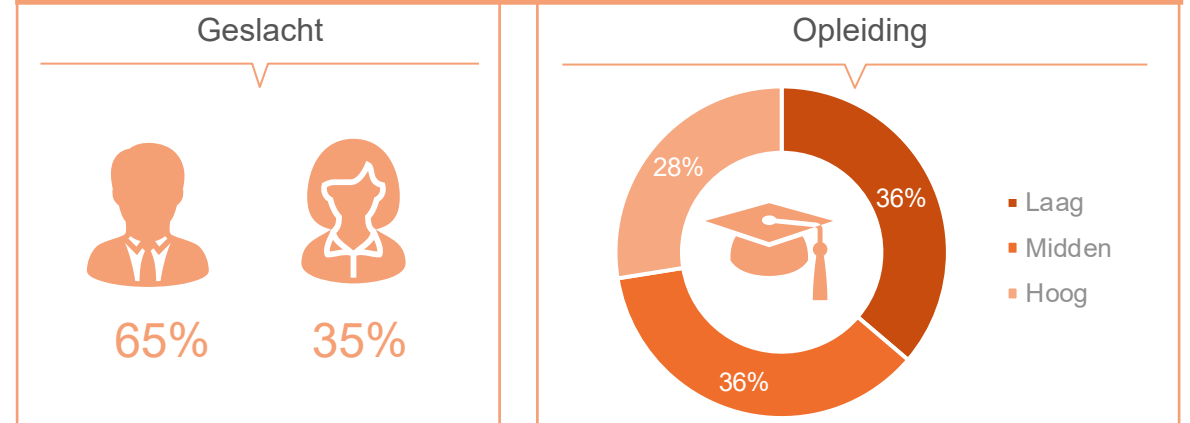
Basis: Medium lezer (n=348)

Lezersprofielen

light lezer — leest minder vaak dan maandelijks

Niet lezer - leest nooit een boek

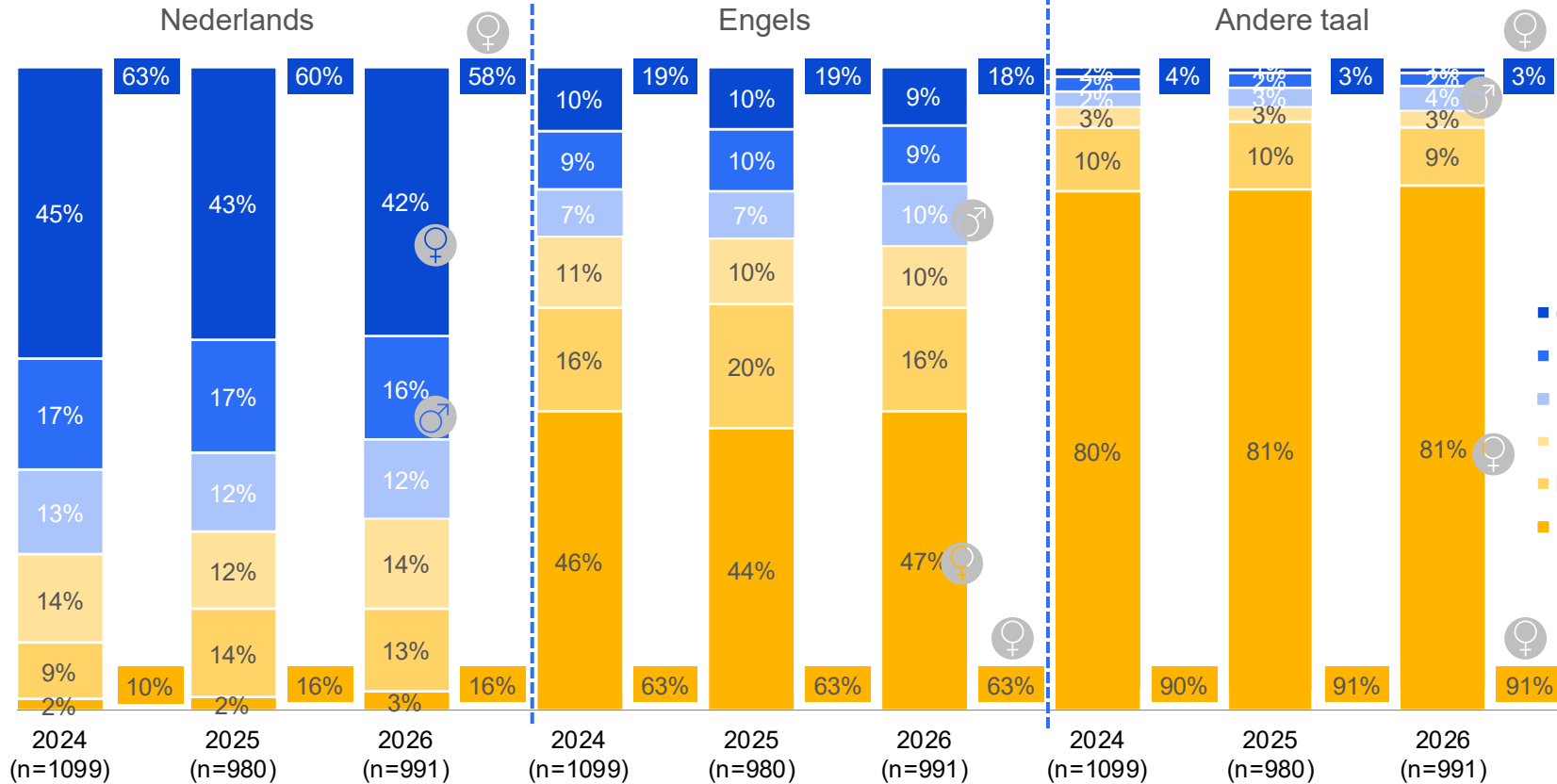

Basis: light lezer (n=246)

Basis: Niet lezer (n=209)

We zien geen ontwikkeling in de leesfrequentie Engels en andere taal.

Leesfrequentie in (het)...

Achtergrond

Mannen (59%) lezen vaker in het Engels dan vrouwen (49%). Vrouwen lezen vaker in het Nederlands.

Voor de leesfrequentie in het Nederlands laten de gegevens geen helder beeld zien waaruit een daling kan worden afgeleid.

- (Bijna) iedere week
- 1 - 2 keer per maand
- 1 - 2 keer per kwartaal (3 maanden)
- 1 - 2 keer per jaar
- Minder vaak
- Ik lees nooit een boek in deze taal

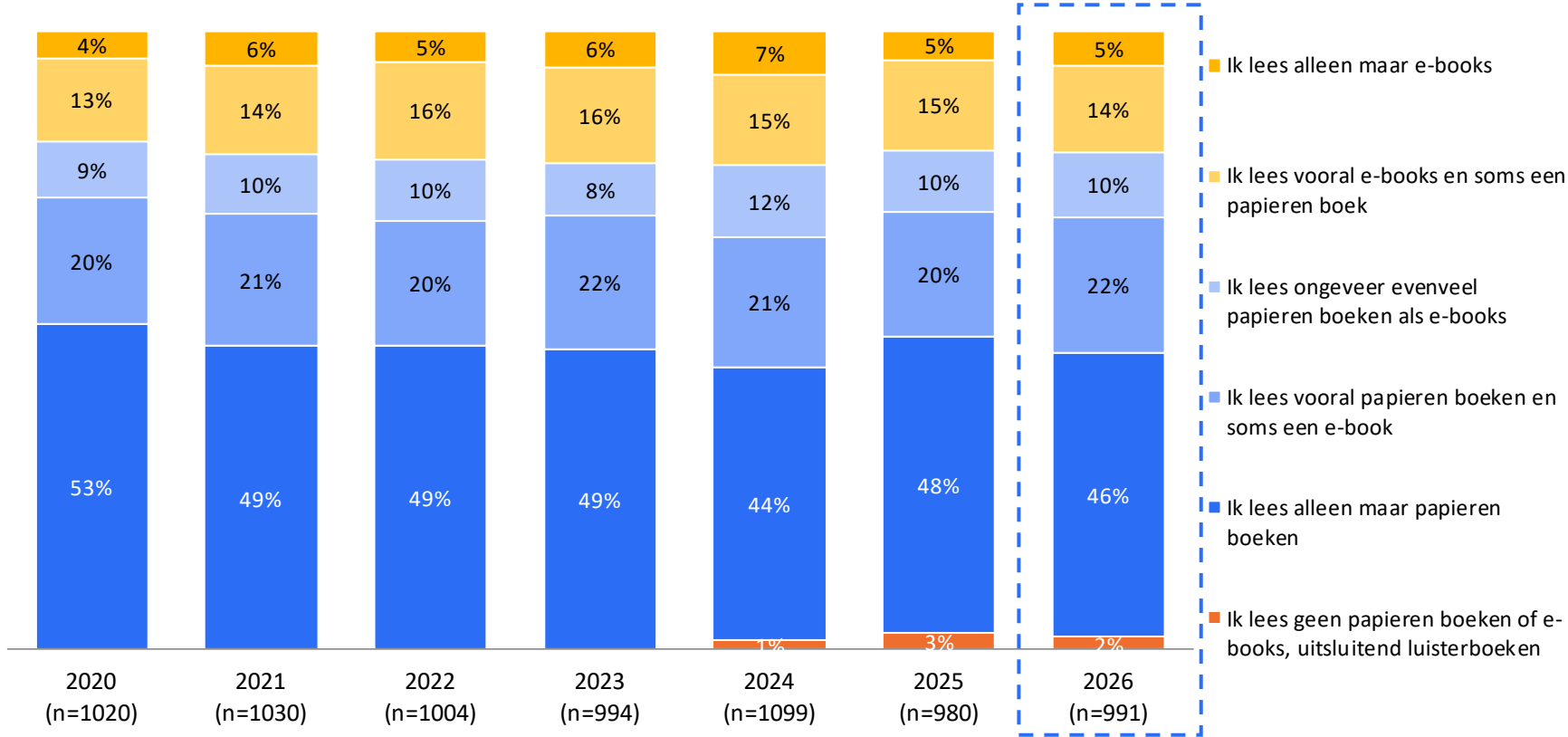

■% > Eens per maand
 ■% < Eens per jaar/nooit

M01B: Kunt u aangeven hoe vaak u boeken in de volgende talen leest? | Basis: alle lezers

De ontwikkeling is beperkt, maar we zien een lichte afname van het uitsluitend op papier lezen.

Soort boek

Achtergrond

Heavy lezers lezen vaker vooral e-books en soms een papieren boek. Medium en light lezers lezen vaker (vooral) papieren boeken.

Leners lezen vaker een combinatie van papier en e-books dan niet leners, die vaker papier lezen.

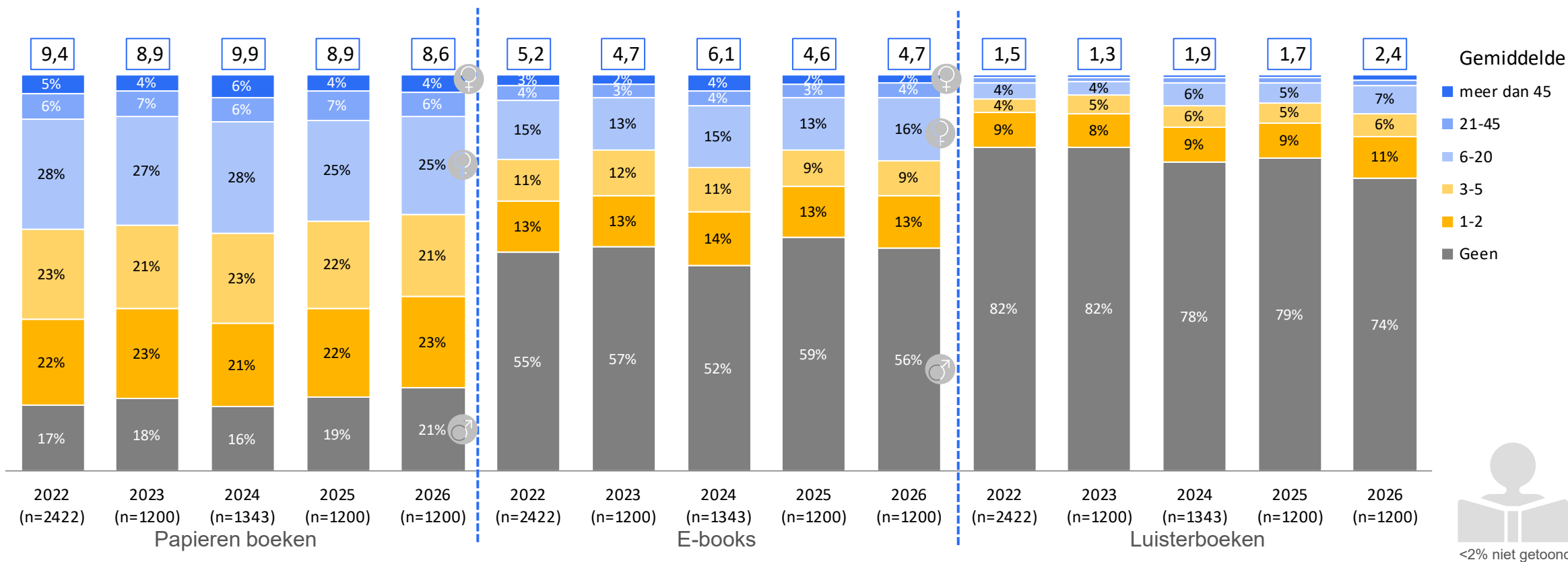
De meerderheid van de doelgroep light lezers die graag meer willen lezen (65%) kiest voor uitsluitend papieren boeken.

S02. Wanneer u leest, zijn dit dan papieren boeken of e-books? | Basis: leest wel eens boeken * uitsluitend luisterboeken is toegevoegd in 2024

We zien dat de daling van vorig jaar in het aantal gelezen papieren boeken zich niet herstelt. We zien de luisterboeken duidelijk toenemen.

In totaal leest men gemiddeld zo'n 16 boeken per jaar. Dit is vrij stabiel door de jaren heen.

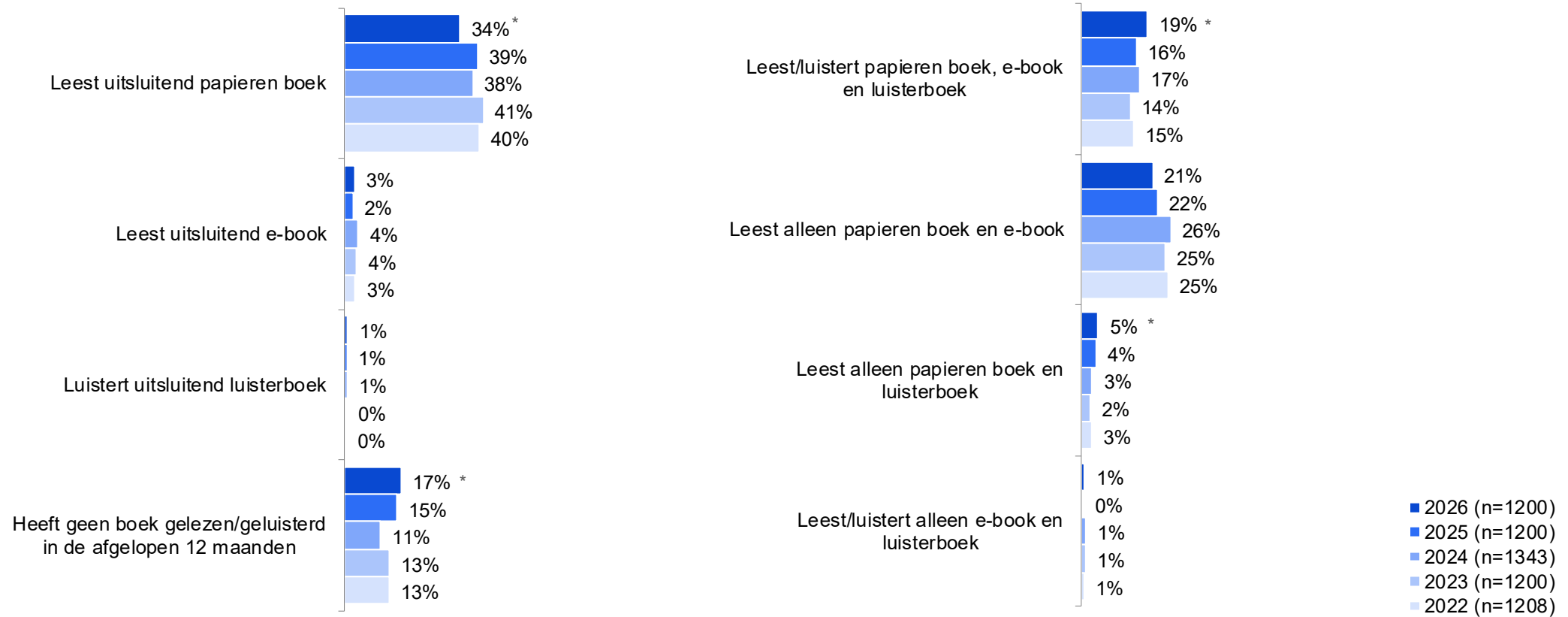
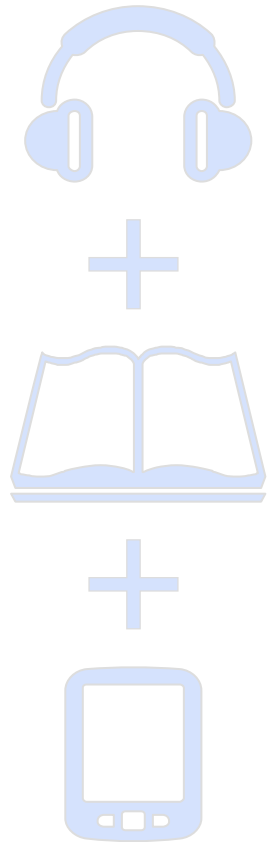
Aantal gelezen en/of geluisterde boeken per type boek

B02: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gelezen/geluisterd? | Basis: alle respondenten

Het hybride lezen neemt toe: we zien de combinatie papieren boek en luisterboek toenemen. En ook de combinatie van papier, e-book en luisterboek neemt toe. Het uitsluitend papieren boeken lezen neemt af.

Soorten boeken

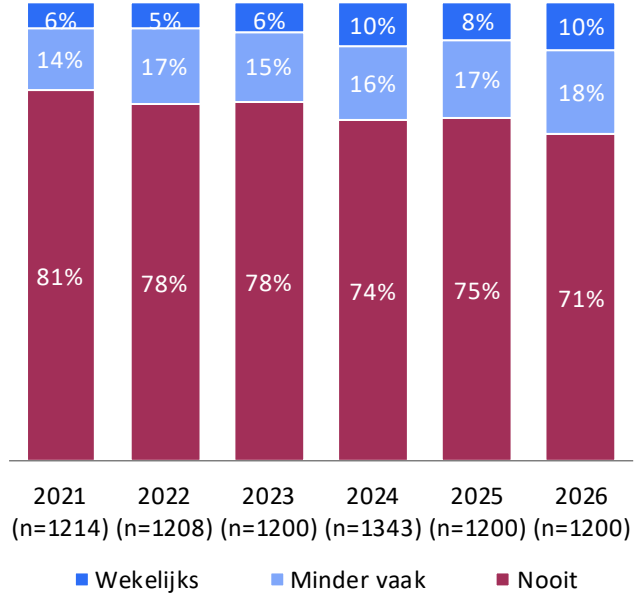
* Significant verschil met 2022

B02: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gelezen/geluisterd? | Basis: alle respondenten

We zien een duidelijke toename van het aandeel Nederlanders dat naar luisterboeken luistert.

Spotify (42%) en Storytel (20%) zijn de belangrijkste aanbieders, gevolgd door de online Bibliotheek (14%).

Luistert naar luisterboeken

Profiel van luisterboekgebruikers:

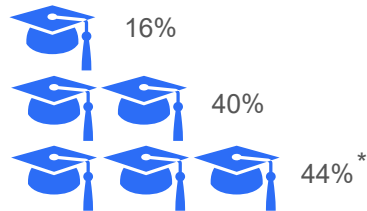
Voorals mensen tot 49 jaar luisteren wekelijks naar luisterboeken. Vanaf 50 jaar luisteren mensen minder vaak naar luisterboeken. Luisteraars naar luisterboeken zijn ook in sterkere mate heavy lezers.

Profiel van luisterboek gebruikers

Geslacht

Opleiding

Leeftijd

* Hoger dan NL totaal

Bron luisterboeken

	2021 (n=214)	2022 (n=257)	2023 (n=257)	2024 (n=315)	2025 (n=289)	2026 (n=318)
Via Spotify	*	*	*	*	35%	42%
Storytel	13%	18%	14%	22%	25%	20%
Via de online Bibliotheek	21%	18%	21%	26%	19%	14%
Lenen in de bibliotheek	14%	17%	13%	12%	9%	10%
Podimo	*	*	*	*	*	10%
Via Kobo Plus abonnement	7%	10%	9%	13%	8%	9%
Anders	*	*	*	*	*	9%
Als digitaal luisterboek kopen	25%	25%	19%	14%	8%	9%
Via Fluister	6%	4%	2%	3%	1%	5%
Bookchoice	*	*	*	*	*	5%
Audible	*	*	*	*	*	4%
Via Luisterrijk	*	*	*	3%	1%	4%
Nextory	7%	3%	5%	7%	6%	3%
Kopen in de (boek)winkel	15%	10%	10%	11%	6%	3%
Bookbeat	*	*	*	*	*	3%

Heavy lezers kiezen vaker voor de online Bibliotheek voor hun luisterboeken. Heavy kopers kiezen vaak voor Storytel. Jongere luisteraars kiezen vaak voor Spotify.

D05: Hoe vaak luistert u naar een luisterboek? | Basis: alle respondenten

D08: Hoe komt u aan de luisterboeken die u luistert? | Basis: luistert wel eens boeken (n=318)

+ Spotify is voor het eerst opgenomen in 2025

Er zijn vele andere dagelijkse activiteiten die concurreren met het boek. De frequentie van gebruik van sociale media neemt toe; boek lezen is stabiel.

Frequentie dagelijkse activiteiten

	2021 (n=1214)	2022 (n=1208)	2023 (n=1200)	2024 (n=1343)	2025 (n=1200)	2026 (n=1200)	2026 (n=1200)
Sms-en/appen	83%	87%	83%	81%	82%	82%	93%
Televisie kijken	82%	81%	75%	76%	72%	75%	86%
Sociale media gebruiken	75%	74%	73%	71%	70%	74%	82%
Surfen op internet (anders dan online winkelen)	75%	74%	73%	67%	68%	68%	84%
Nieuwssites bezoeken / nieuwsapps gebruiken	70%	70%	67%	63%	62%	61%	77%
Radio luisteren	62%	64%	60%	59%	54%	54%	77%
Krant lezen (papier dan wel digitaal)	47%	48%	43%	41%	39%	39%	52%
Muziek luisteren via streamingdiensten (geen radio)	31%	34%	33%	35%	35%	34%	53%
Kijken van series en/of films via videoplatforms	34%	34%	34%	33%	34%	33%	60%
Boek lezen (papier dan wel digitaal)	33%	33%	29%	35%	28%	30%	49%
Gamen (zowel online als offline)	30%	30%	27%	26%	27%	26%	37%
Podcasts luisteren *	*	*	*	*	9%	10%	22%
Tijdschrift lezen (papier dan wel digitaal)	13%	12%	10%	10%	8%	10%	28%
Online winkelen	8%	7%	6%	7%	6%	8%	36%
Boek luisteren	4%	4%	3%	6%	4%	4%	9%

Meerdere keren per dag/(bijna) elke dag
 Wekelijks

Achtergrond

Light lezers en niet-lezers die graag meer willen lezen kijken vaker televisie en luisteren vaker naar de radio dan gemiddeld.

We zien hier ook leeftijdsverschillen. Zo kijken jongeren minder vaak televisie en luisteren minder vaak naar de radio, maar kijken juist vaker series via platforms en maken ook vaker gebruik van streamingdiensten om muziek te luisteren. Ze zijn vaker op internet te vinden en winkelen vaker online.

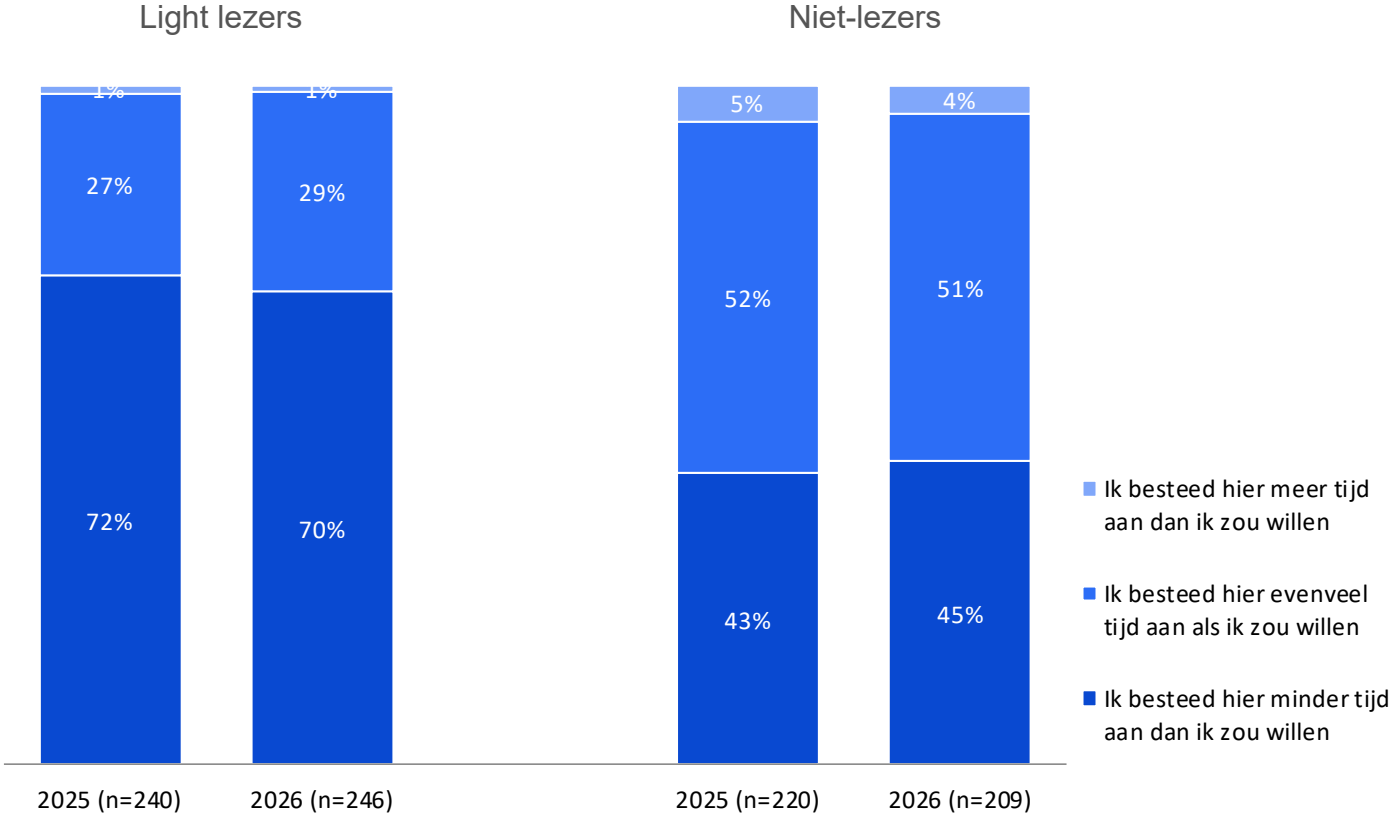
* Nieuw in 2025

L05: Hoe vaak bent u bezig met de volgende activiteiten? | Basis: alle respondenten

* Significant verschil met 2025

70% van de incidentele lezers en 45% van de niet-lezers zou graag meer tijd besteden aan lezen.

Tijdsbesteding aan het lezen of luisteren van boeken

Z03: Besteedt u meer of minder tijd aan het lezen of luisteren van boeken dan u zou willen? | Basis: alle light of niet lezers

Gebrek aan rust, andere leuke dingen te doen, weinig tijd, gemak van televisie of video kijken en veel afleiding zijn de belangrijkste drempels die incidentele lezers ervaren om te gaan lezen. Voor niet-lezers gelden soortgelijke argumenten, maar zij hebben soms ook geen interesse om te lezen (33%).

Drempels om te gaan lezen – Light lezers

Reden nooit lezen of luisteren van boeken – Niet-lezers

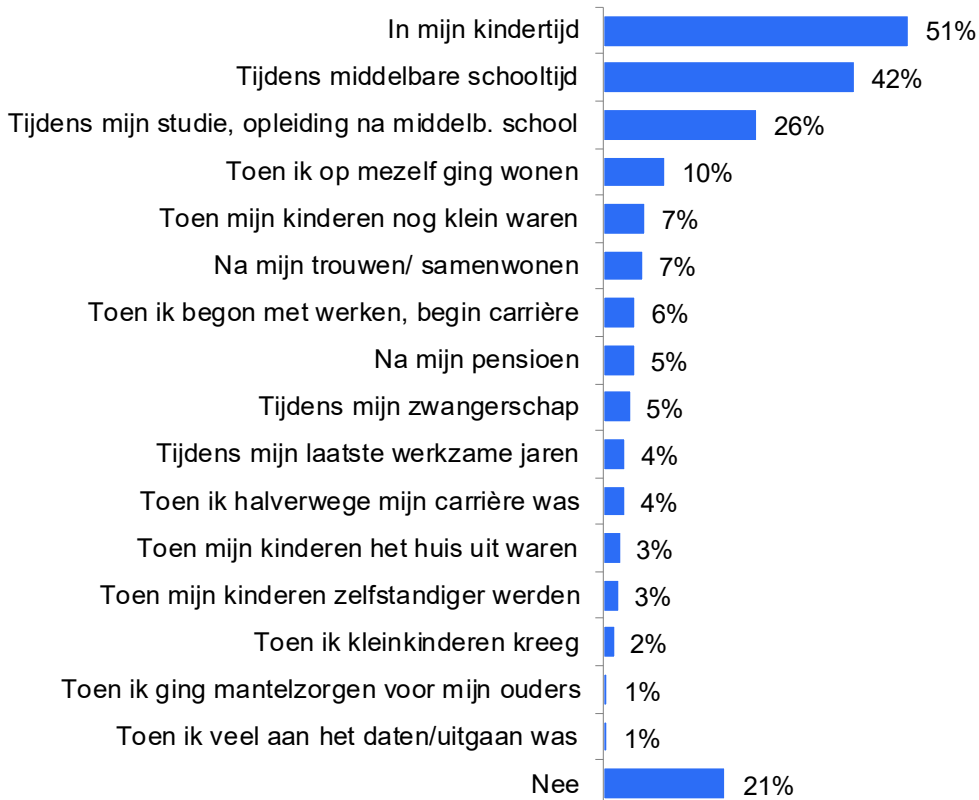
Z04: Wat zijn voor u soms drempels om te gaan lezen? | Basis: alle light lezers, n=246

S01d: U leest of luistert nooit boeken. Kunt u aangeven waarom u geen boeken leest? | Basis: alle niet lezers, n=209

Er zijn duidelijke periodes waarin men meer gaat lezen.

Periodes waarin meer gelezen wordt zijn vaak de kindertijd, de middelbare schooltijd en tijdens de studie/na de middelbare school. Ouderen benoemen ook het pensioen als een duidelijke periode waarin men meer is gaan lezen.

Periodes meer lezen

Per leeftijdsgroep

	< 35	35-49	50-64	65+
In mijn kindertijd	62%	58%	47%	35%
Tijdens middelbare schooltijd	41%	52%	44%	33%
Tijdens mijn studie, opleiding na middelb. school	28%	30%	25%	19%
Toen ik op mezelf ging wonen	11%	15%	9%	7%
Toen mijn kinderen nog klein waren	1%	5%	11%	14%
Na mijn trouwen/ samenwonen	3%	7%	7%	12%
Toen ik begon met werken, begin carrière	3%	5%	6%	8%
Na mijn pensioen	0%	0%	1%	22%
Tijdens mijn zwangerschap	3%	7%	5%	5%
Tijdens mijn laatste werkzame jaren	1%	3%	3%	8%
Toen ik halverwege mijn carrière was	1%	2%	5%	8%
Toen mijn kinderen het huis uit waren	0%	1%	4%	7%
Toen mijn kinderen zelfstandiger werden	0%	3%	3%	6%
Toen ik kleinkinderen kreeg	0%	0%	1%	7%
Toen ik ging mantelzorgen voor mijn ouders	1%	0%	1%	2%
Toen ik veel aan het daten/uitgaan was	1%	1%	0%	1%
Nee	13%	16%	27%	29%

Achtergrond

Voor oudere lezers zien we een wat ander beeld. Zij geven – naast de kindertijd en middelbare schooltijd - ook aan dat het bereiken van hun pensioen een rol speelt .

Ook geven zij – vaker dan de andere leeftijdscategorieën - aan dat zij vaker lezen na het huwelijk, of toen de kinderen nog klein waren. Ook de laatste werkzame jaren toen de kinderen uit huis waren leidt tot vaker lezen in deze doelgroep.

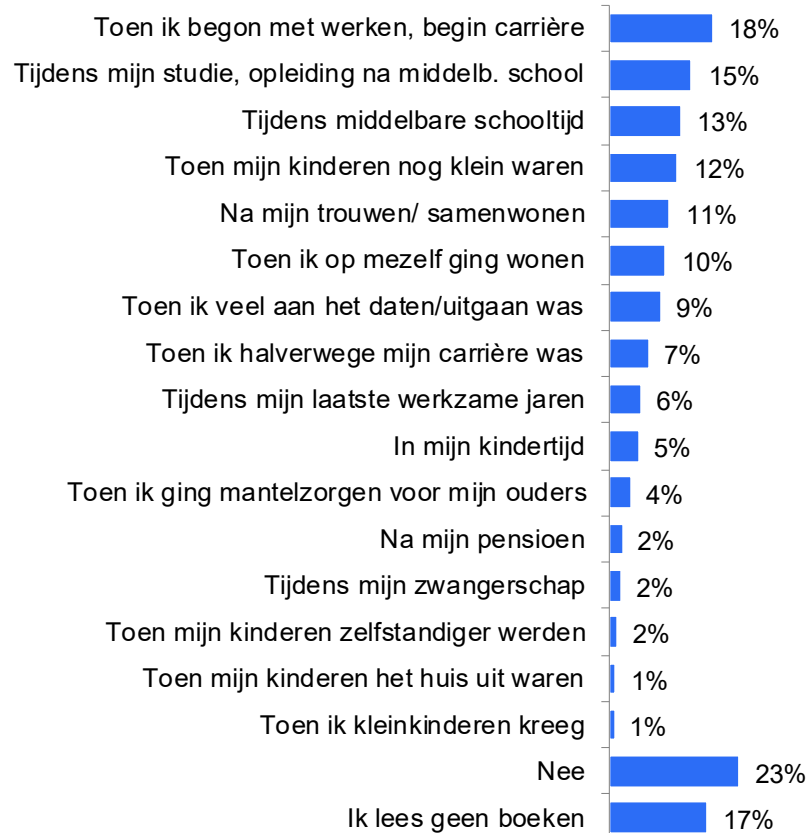
Z29a: Zijn er periodes in uw leven dat u meer boeken las in uw vrije tijd dan u nu doet? | Basis: alle respondenten (n=1200)

Z29b: En zijn er periodes in uw leven dat u juist minder boeken las in uw vrije tijd dan u nu doet? | Basis: alle respondenten (n=1200)

Beginnen met werken, de start van de carrière is juist een moment waarop men minder gaat lezen.

Voor oudere lezers zien we vooral dat de carrière en kleine kinderen wat vaker in de weg staan van het lezen.

Periodes minder lezen

Per leeftijdsgroep

	< 35	35-49	50-64	65+
Toen ik begon met werken, begin carrière	16%	19%	15%	22%
Tijdens mijn studie, opleiding na middelb. school	27%	14%	6%	7%
Tijdens middelbare schooltijd	24%	9%	6%	7%
Toen mijn kinderen nog klein waren	4%	16%	14%	18%
Na mijn trouwen/ samenwonen	6%	16%	10%	13%
Toen ik op mezelf ging wonen	14%	15%	6%	4%
Toen ik veel aan het daten/uitgaan was	8%	13%	9%	8%
Toen ik halverwege mijn carrière was	3%	8%	8%	11%
Tijdens mijn laatste werkzame jaren	0%	3%	7%	14%
In mijn kindertijd	7%	3%	4%	5%
Toen ik ging mantelzorgen voor mijn ouders	3%	3%	6%	3%
Na mijn pensioen	0%	0%	0%	10%
Tijdens mijn zwangerschap	3%	3%	2%	1%
Toen mijn kinderen zelfstandiger werden	1%	2%	2%	2%
Toen mijn kinderen het huis uit waren	0%	0%	2%	3%
Toen ik kleinkinderen kreeg	0%	1%	1%	2%
Nee	18%	23%	28%	23%
Ik lees geen boeken	13%	17%	20%	19%

Achtergrond

Ook hier zien we relevante leeftijdsverschillen. Zo is het mantelzorgen voor ouders een reden om minder te gaan lezen, maar zien we dit vooral voor de doelgroep 50-64 jaar.

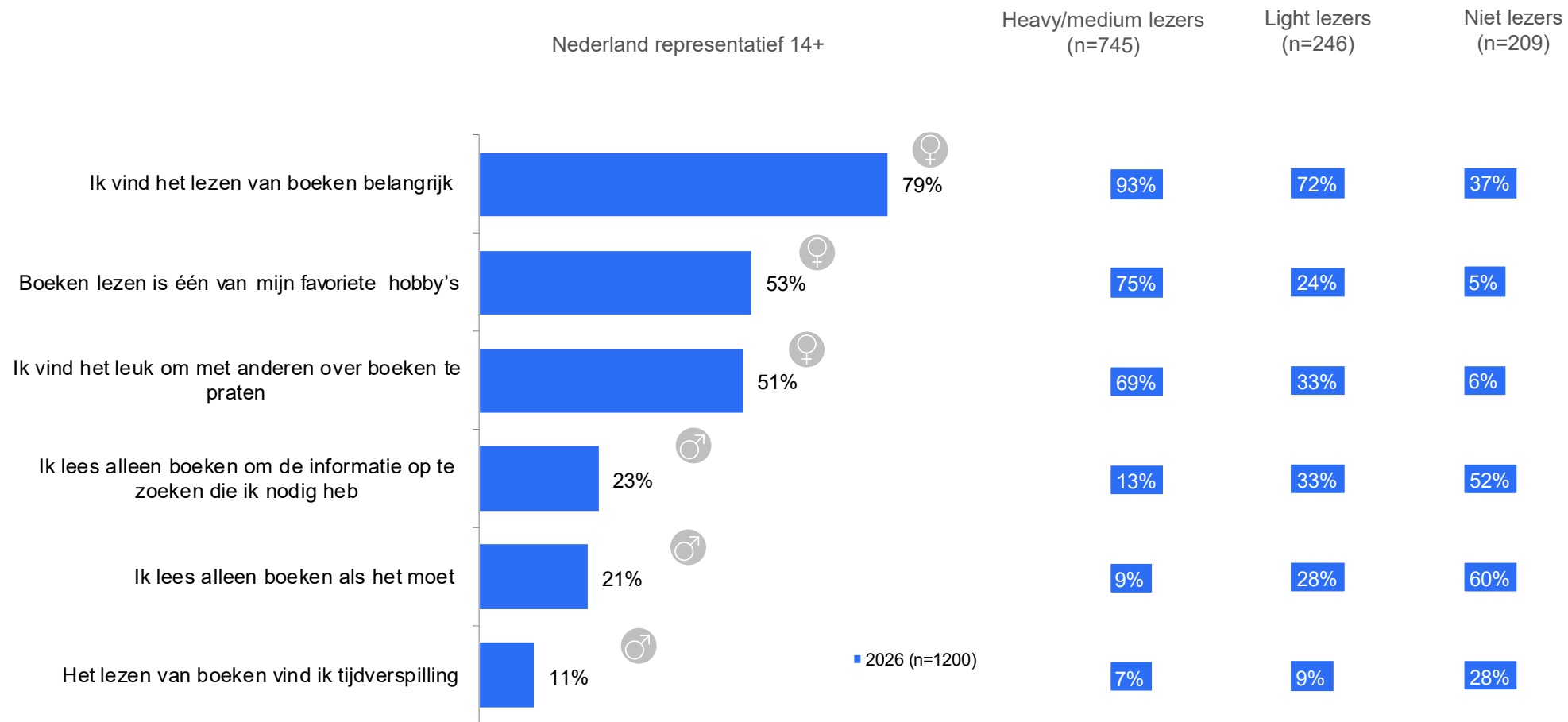
De doelgroep 35-49 jaar herkent vooral de periode na school, trouwen, samenwonen, kinderen krijgen als periodes waarin minder wordt gelezen.

Z29a: Zijn er periodes in uw leven dat u meer boeken las in uw vrije tijd dan u nu doet? | Basis: alle respondenten (n=1200)

Z29b: En zijn er periodes in uw leven dat u juist minder boeken las in uw vrije tijd dan u nu doet? | Basis: alle respondenten (n=1200)

79% van de Nederlanders vindt het lezen van boeken belangrijk. Heavy en medium lezers hebben een aanzienlijk positievere houding ten aanzien van boeken dan light lezers of niet-lezers.

Stelling omtrent lezen

A03a: In hoeverre bent u het eens met onderstaande stellingen? Stellingen zijn aangepast en daardoor slecht vergelijkbaar met voorgaande meting.

Voorlezen is de meest frequente leesactiviteit die men doet met kinderen.

In eenderde van de gezinnen met kinderen wordt met hen gesproken of gediscussieerd over boeken.

Frequentie leesactiviteiten met een kind (basis: ouders met kinderen 0-12 jaar)

	2022 (n=157)	2023 (n=138)	2024 (n=182)	2025 (n=106)	2026 (n=129)
♀ Voorlezen uit een boek (papieren dan wel e-books)	60%	63%	68%	69%	64%
♀ Het lezen tijdens de schoolvakanties stimuleren	46%	33%	42%	41%	41%
Praten/discussiëren over (gelezen of voorgelezen) boek(en)	26%	30%	31%	34%	32%
Samen zelf (stil) een boek lezen	36%	30%	38%	33%	27%
Tips geven over boeken om te lezen	24%	17%	17%	16%	23%
♀ Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'	28%	23%	22%	26%	23%
Het kind een luisterboek geven om naar te luisteren	7%	7%	14%	7%	12%
♀ Boeken ruilen / lenen	12%	15%	12%	8%	10%
Naar de openbare bibliotheek in het dorp of de stad gaan	8%	13%	12%	2%	10%*
♀ Boeken cadeau geven	6%	10%	9%	4%	8%
Naar de bibliotheek of mediatheek op school gaan	10%	13%	15%	7%	8%
Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan	7%	6%	8%	2%	7%

% Minstens één keer per week

N03. Hoe vaak doet u samen met een kind de onderstaande activiteiten? | Basis: Ouders met kinderen <12 jaar

De meeste activiteiten worden gedaan met eigen kinderen. Maar ook met kleinkinderen of andere kinderen uit de familie worden leesactiviteiten gedaan.

Met welke kinderen worden welke activiteiten rondom lezen gedaan (allen die weleens activiteiten doen)

Achtergrond

	n=	Eigen kind(eren)	Kleinkind(eren)	Ander(e) kind(eren) uit de familie	Ander(e) kind(eren) via school	Ander(e) kind(eren)
Het kind een luisterboek geven om naar te luisteren	178	53%	20% 	21%	9%	4%
Boeken ruilen / lenen	372	52%	14%	23%	9% 	11%
Door zelf (stil) een boek te lezen 'het goede voorbeeld geven'	348	52%	22%	16% 	10% 	8%
Naar de boekwinkel in het dorp of de stad gaan	477	49%	22%	14%	3% 	16%
Tips geven over boeken om te lezen	409	49%	21% 	20%	12%	11%
Het lezen tijdens de schoolvakanties stimuleren	319	48%	26% 	16%	9% 	5%
Naar de openbare bibliotheek in het dorp of de stad gaan	322	47%	19%	17% 	8%	12%
Praten/discussiëren over (gelezen of voorgelezen) boek(en)	373	47%	22%	19% 	11% 	10%
Naar de bibliotheek of mediatheek op school gaan	195	46%	15% 	24% 	12%	8%
Boeken cadeau geven	554	45%	27%	33% 	4%	13%
Samen zelf (stil) een boek lezen	366	44%	24%	18%	8% 	12%
Voorlezen uit een boek (papieren dan wel e-books)	394	35%	33%	21%	9%	10%

Mannen zijn actiever dan vrouwen met leesactiviteiten voor de kleinkinderen.

Vrouwen zijn actiever dan mannen als het gaat om andere kinderen via school.

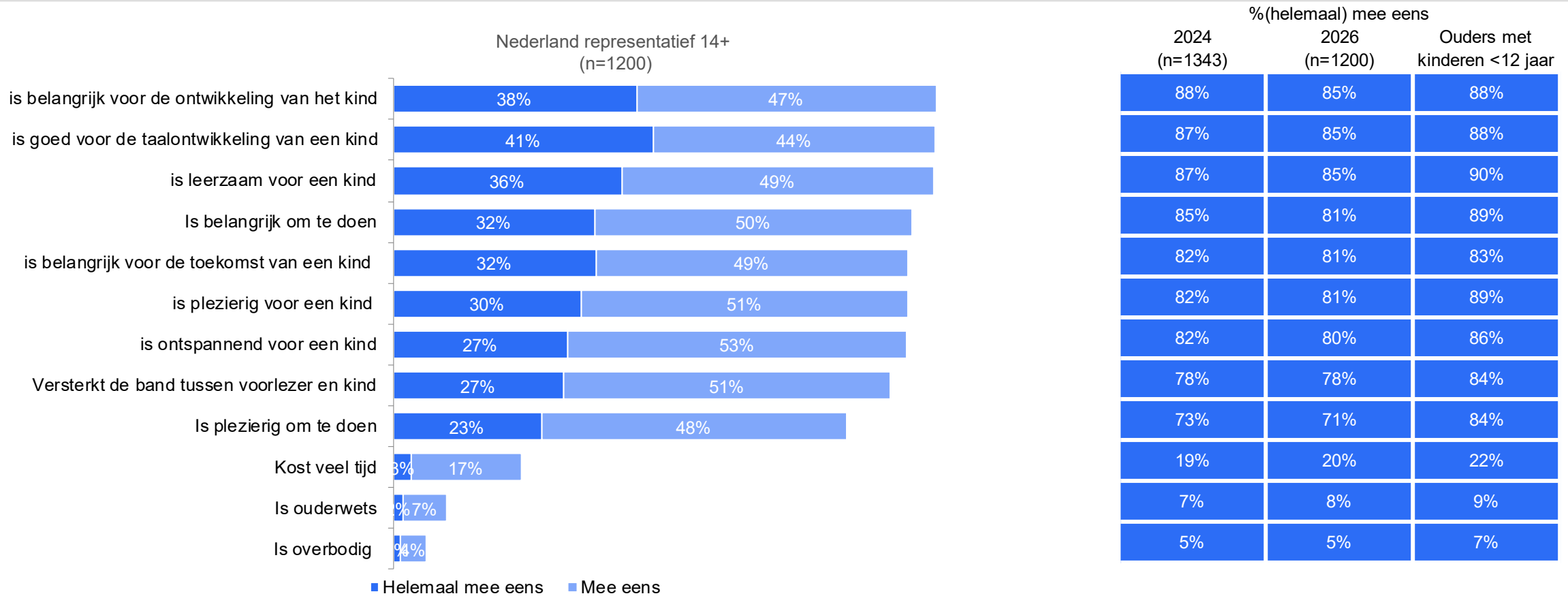
Let op de percentages tellen in de rij op tot het totaal (rijpercentages)

N04: Met wie doet u wel eens deze activiteiten rondom lezen en boeken (papieren dan wel e-books)? | Basis: doet wel eens activiteiten rondom lezen van boeken

Voorlezen is leerzaam en belangrijk voor de ontwikkeling en de taalontwikkeling van het kind.

Ook de andere opbrengsten worden doorgaans beaamd door Nederlanders. Zeven op de tien Nederlanders vinden het plezierig om te doen.

Opbrengsten van voorlezen voor kinderen

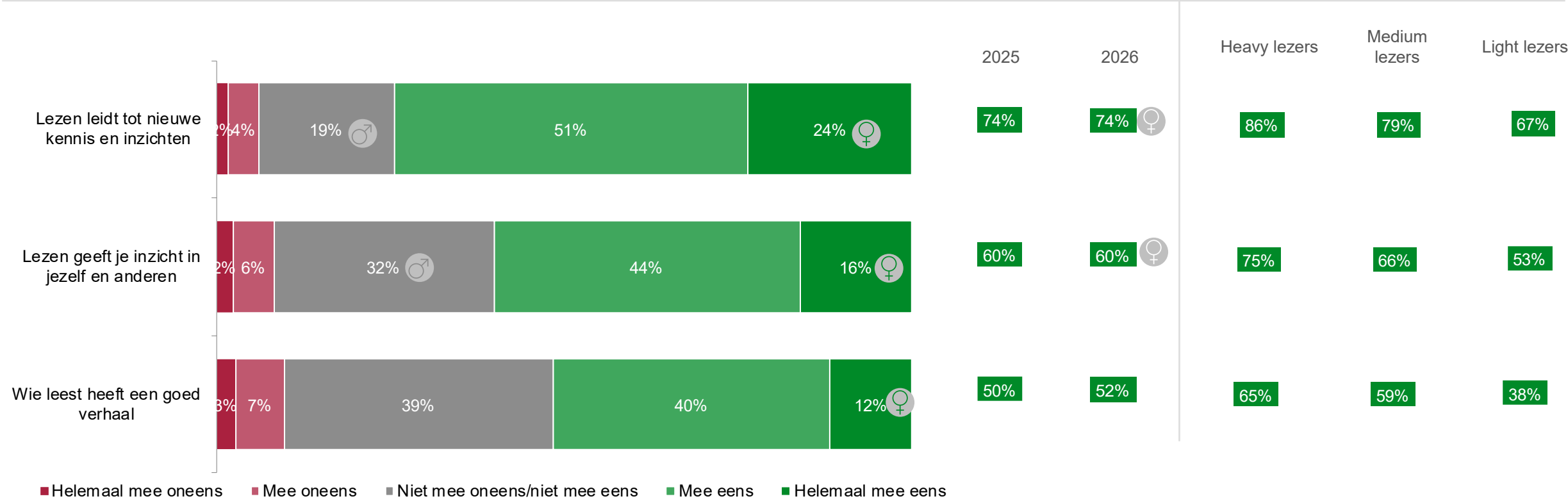

N05: We leggen u nu een aantal uitspraken voor over voorlezen. Kunt u aangeven of u het hiermee eens bent? | Basis: alle respondenten

Wie leest heeft een goed verhaal wordt instemmend ontvangen door 52% van de Nederlanders.

De afwijzing is laag; een groot deel oordeelt neutraal.

Stellingen over lezen

% (helemaal) mee eens

C20: In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen over lezen? | Basis: alle respondenten (n=1200)

Leengedrag

Het aandeel bibliothekleden en bibliothekbezoek is stabiel in de afgelopen zes jaar

01 In 2026 blijft het aandeel bibliothekleden en het aandeel dat een bibliotheek bezoekt stabiel. Bijna de helft van alle Nederlanders bezoekt weleens de bibliotheek.

02 De totale bezoekfrequentie is stabiel. Tegelijkertijd lijken de leden minder vaak de bibliotheek te bezoeken. Spelen de nieuwe leenvoorwaarden (langer lenen en boetevrij lenen) hier wellicht een rol?

03 Gemiddeld genomen worden er per jaar door alle Nederlanders 7 boeken geleend, 4,6 papieren, 1,4 e-books en 1,0 luisterboeken.

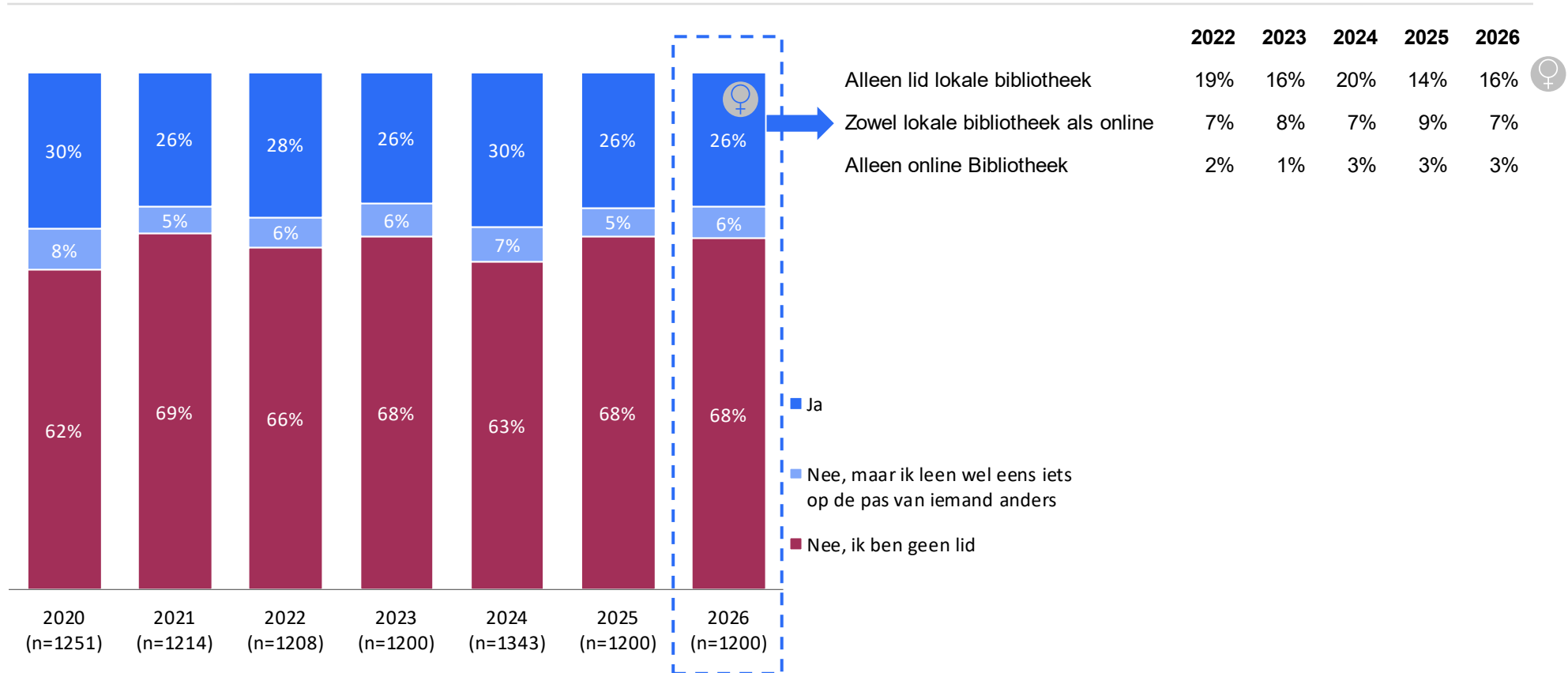
Onder leden is dit logischerwijs veel hoger, zij lenen gemiddeld 21 boeken per jaar.

04 De bibliotheek wordt ook bezocht door niet-leden. Van alle bezoekers die tenminste eens per jaar de bibliotheek bezoeken is 17% niet lid van de bibliotheek. Deze bezoekers komen om te kopiëren, printen of scannen, om materialen te lenen voor de kinderen, materialen ter plekke te lezen of in te zien, of om een kopje koffie te drinken.

Lidmaatschap van de bibliotheek is vergelijkbaar met 2025 en stabiel in de afgelopen jaren.

Vrouwen (30%) zijn vaker lid van de bibliotheek dan mannen (23%).

Lidmaatschap bibliotheek

Achtergrond

50-plussers zijn minder vaak lid van de bibliotheek in vergelijking tot de jongere doelgroepen.

11% van de light en niet-lezers die wel graag meer willen lezen is lid van de bibliotheek.

	2022	2023	2024	2025	2026
Alleen lid lokale bibliotheek	19%	16%	20%	14%	16%
Zowel lokale bibliotheek als online	7%	8%	7%	9%	7%
Alleen online Bibliotheek	2%	1%	3%	3%	3%

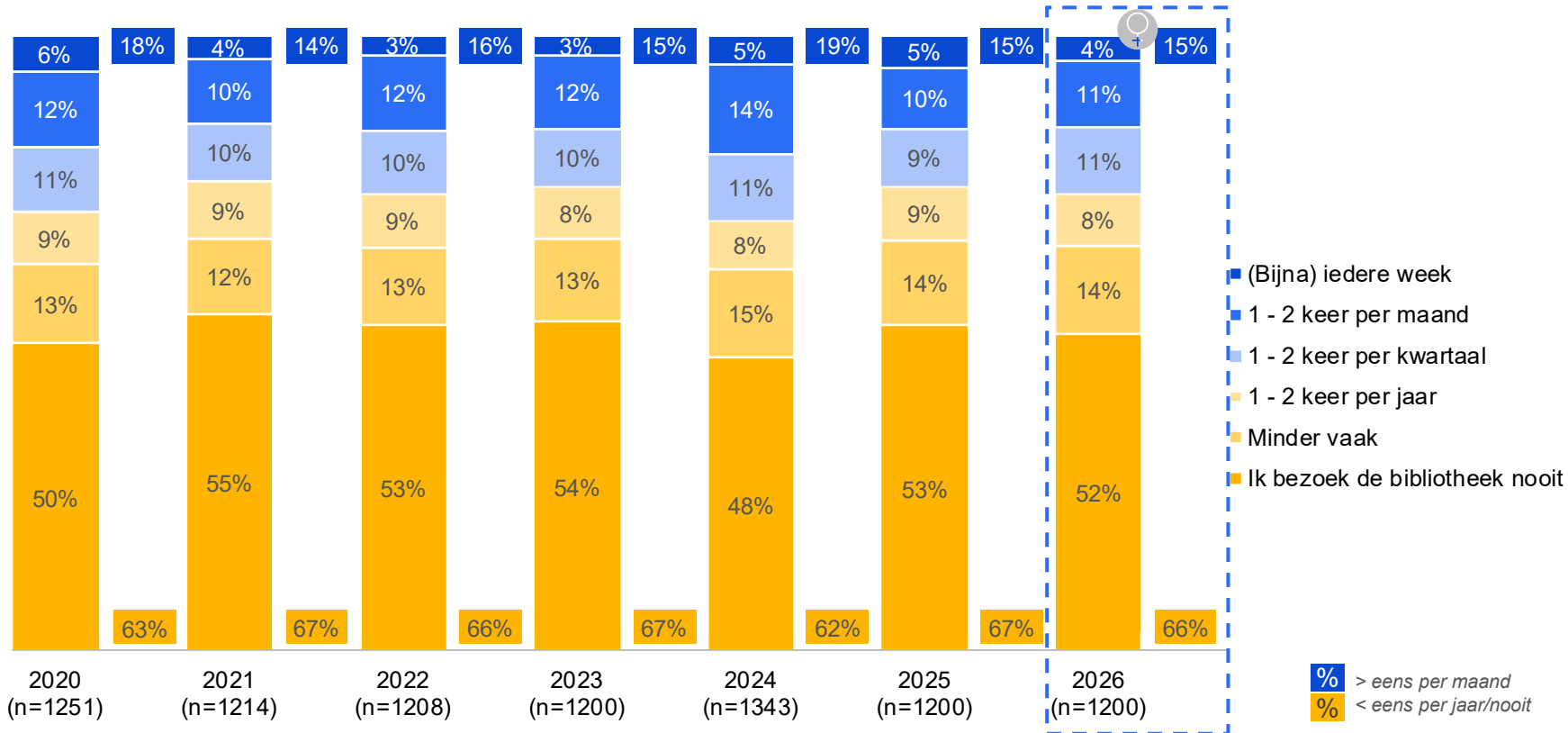
S11: Bent u lid van de bibliotheek? | Basis: alle respondenten

Meer informatie vanuit de KB over het aantal bibliotheekleden van de fysieke en online Bibliotheek is te vinden op de website .
<https://www.bibliotheeknetwerk.nl/onderzoek>

De bezoekfrequentie is stabiel. Bijna de helft van de Nederlanders bezoekt weleens de bibliotheek.

Ook niet-leden bezoeken de bibliotheek; 26% van de niet-leden bezoekt de bibliotheek.

Bezoekfrequentie bibliotheek

Achtergrond

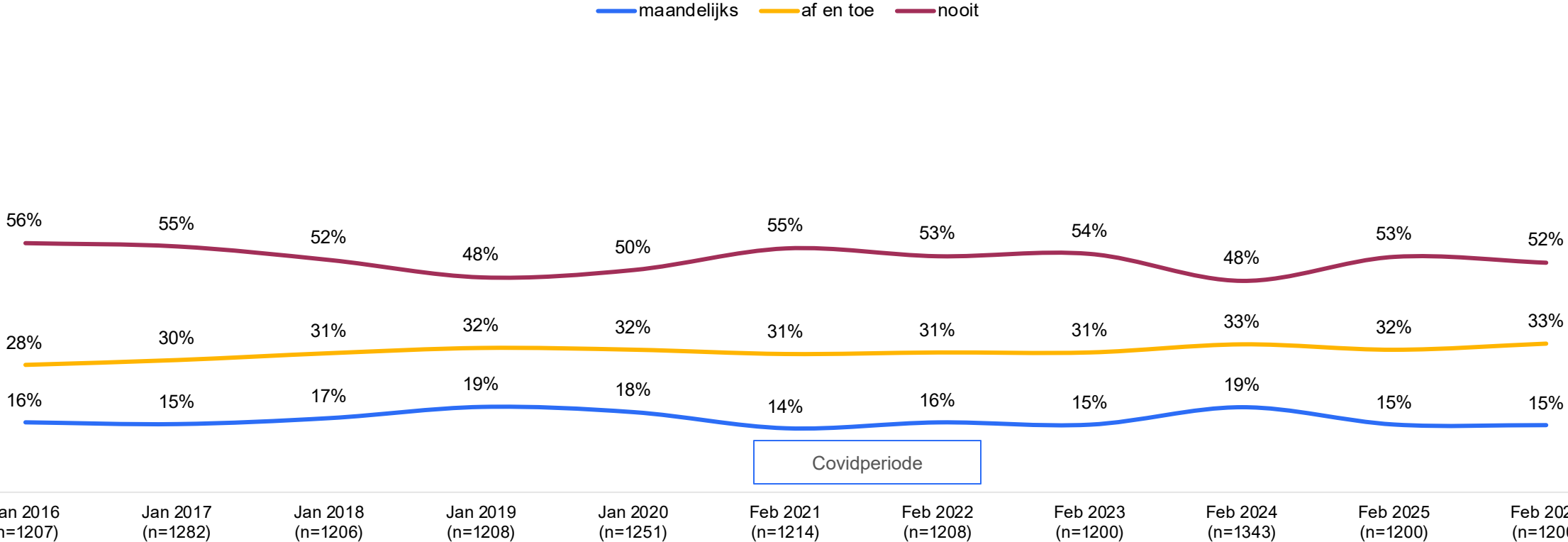
Van de leden bezoekt 43% de bibliotheek tenminste maandelijks. Deze frequentie lijkt af te nemen. Vorig jaar was dit nog 50%. De ontwikkeling van leenvoorwaarden (langere leentermijn, boetevrij lenen) zou hier een rol kunnen spelen.

- (Bijna) iedere week
- 1 - 2 keer per maand
- 1 - 2 keer per kwartaal
- 1 - 2 keer per jaar
- Minder vaak
- Ik bezoek de bibliotheek nooit

■ % > eens per maand
 ■ % < eens per jaar/nooit

We zien een stabiele bezoeks frequentie in de loop der jaren onder alle Nederlanders 14+

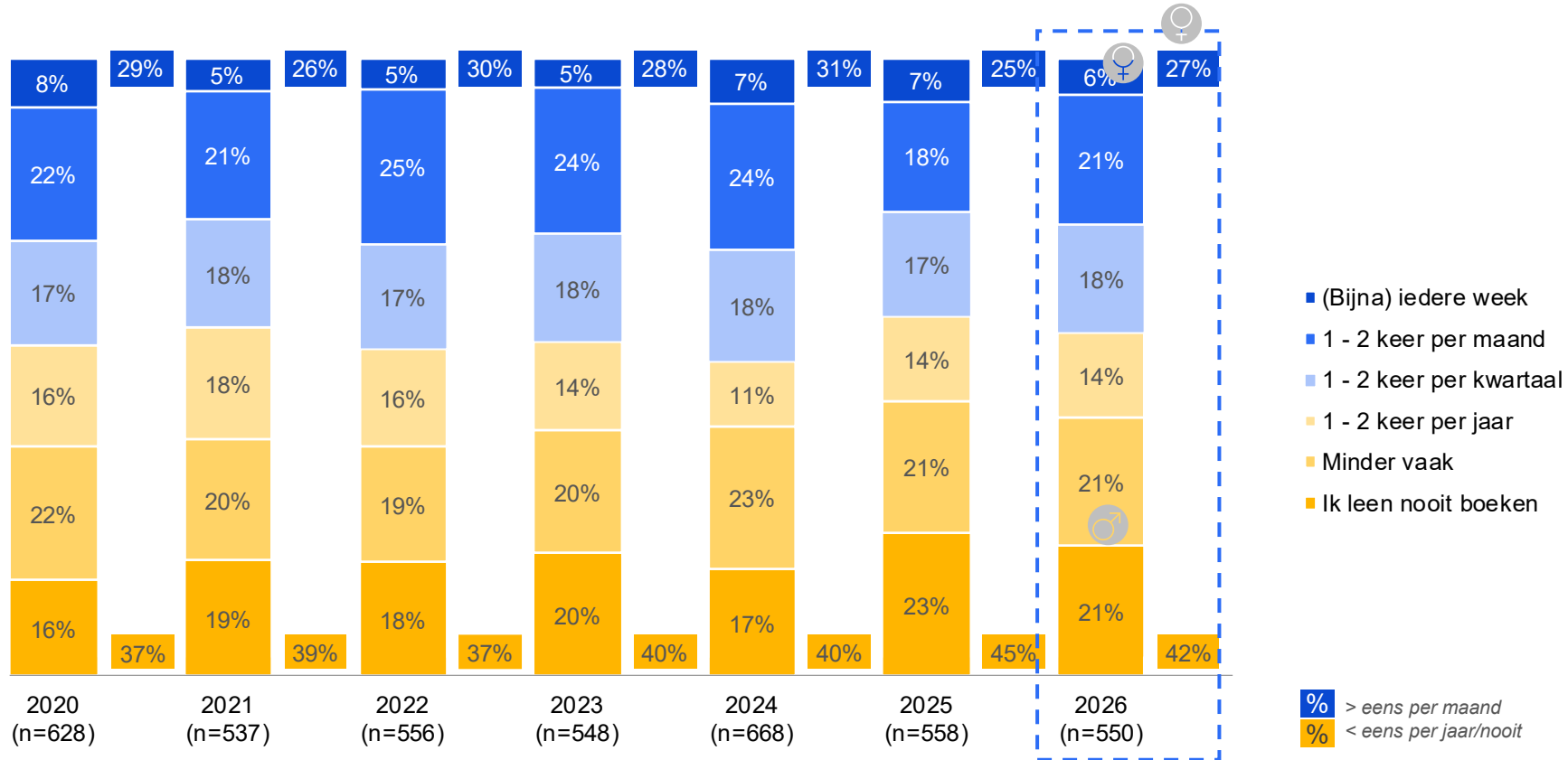
Trendlijn bezoeks frequentie bibliotheek

S010a: Hoe vaak komt u gemiddeld in de bibliotheek? | Basis: alle respondenten

79% van de bezoekers van de fysieke bibliotheek leent hier ook boeken; 21% van de bezoekers leent nooit boeken.

Bezoekfrequentie om te lenen bibliotheek

Achtergrond

De niet lenende bezoekers zijn vaker 50 jaar of ouder en vaker hoger opgeleid.

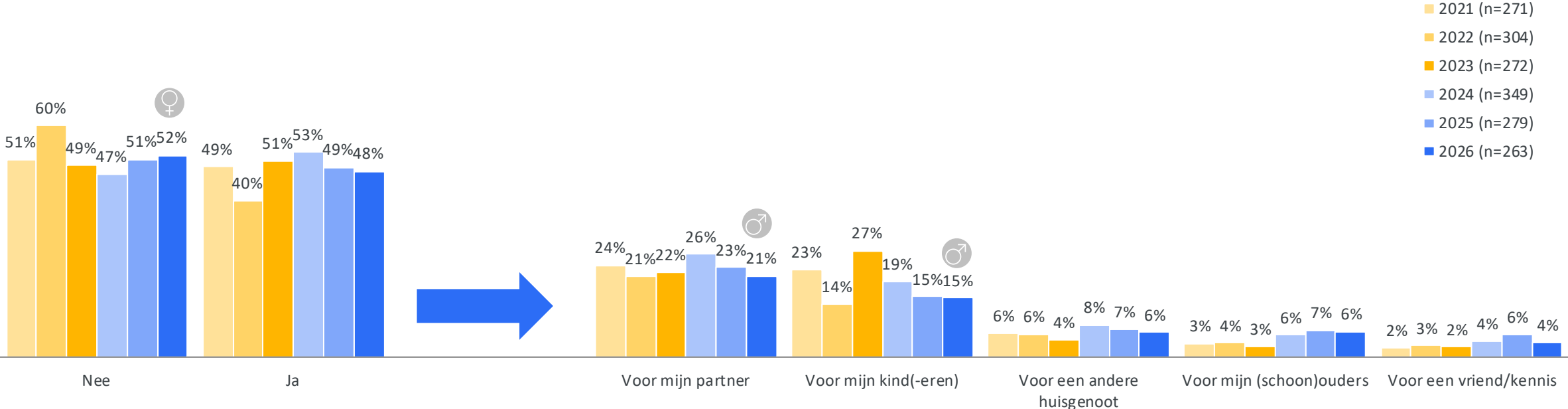
De wekelijkse bezoekers zijn eveneens vaker 50-plus en tevens vaker heavy lezers.

Van alle bezoekers die tenminste eens per jaar de bibliotheek bezoeken is 17% niet lid van de bibliotheek.

Ongeveer de helft van de leden leent weleens iets voor anderen uit de eigen bibliotheek.

Meestal is dit voor de partner of de eigen kinderen.

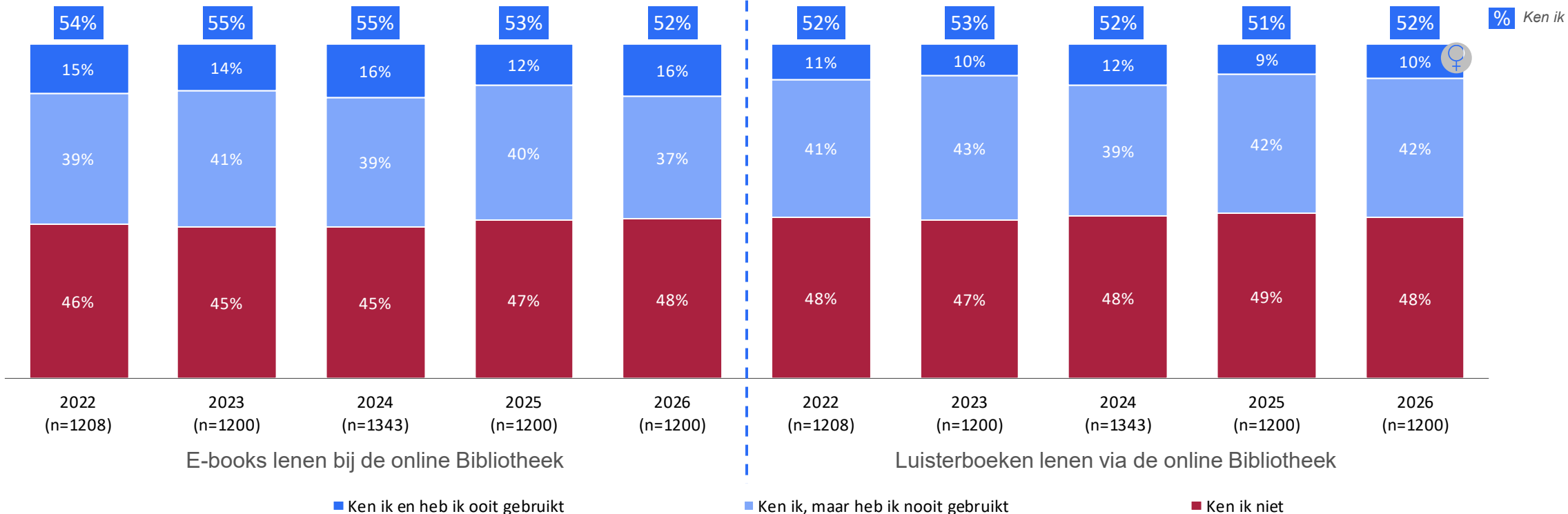
Lenen voor anderen met eigen bibliotheekpas

B03: Leent u met uw eigen bibliotheekpas wel eens boeken of andere 'materialen' voor iemand anders? | Basis: leent wel eens boeken in de bibliotheek en is lid van de bibliotheek

De bekendheid en het gebruik van de online Bibliotheek voor het lenen van e-books en luisterboeken is stabiel.

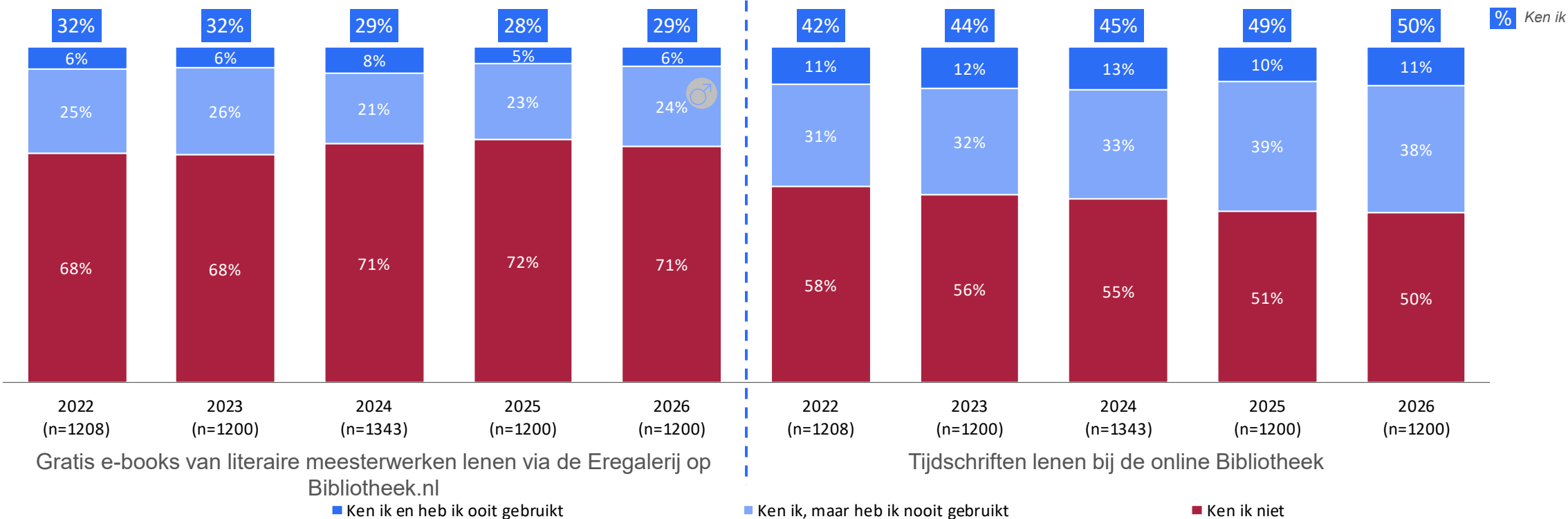
Bekendheid mogelijkheden online Bibliotheek (lenen)

S06c: Kunt u van onderstaande mogelijkheden aangeven of u ze kent en er weleens gebruik van heeft gemaakt voor het lenen van e-books/luisterboeken? | Basis: alle respondenten

Voor de bekendheid van het kunnen lenen van tijdschriften bij de online Bibliotheek zien we een licht positieve trend.

Bekendheid mogelijkheden online Bibliotheek (lenen)

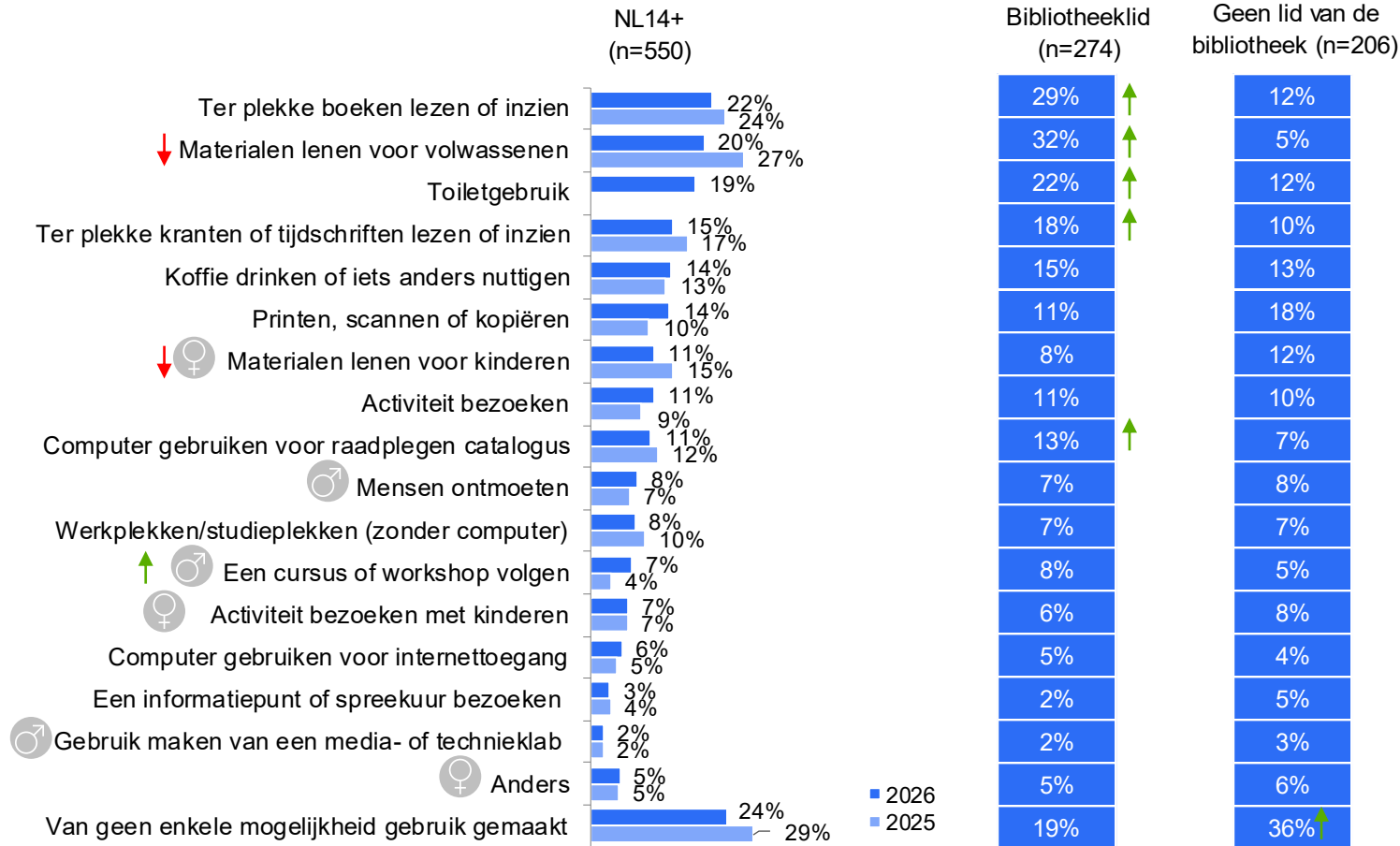

S06c: Kunt u van onderstaande mogelijkheden aangeven of u ze kent en er weleens gebruik van heeft gemaakt voor het lenen van e-books/luisterboeken? | Basis: alle respondenten

Ter plekke boeken lezen, inzien of lenen zijn de meest gebruikte mogelijkheden van de bibliotheek. 11% van de bezoekers bezoekt een activiteit.

Niet-leden maken het meest gebruik van de mogelijkheid om te printen, scannen of kopiëren.

Mogelijkheden bibliotheek

Achtergrond

14% maakt gebruik van de mogelijkheid om iets te eten of drinken.

15% maakt gebruik van de mogelijkheid om ter plekke een krant of tijdschrift te lezen of inzien.

8% benoemt het ontmoeten van andere mensen als een mogelijkheid waar ze gebruik van maken.

Ten opzichte van 2025 zien we een daling in het lenen van materialen, zowel voor volwassenen als kinderen. De ontwikkeling van leenvoorwaarden (langere leentermijn, boetevrij lenen) zou hier een rol kunnen spelen.

Slechts 1% kwam uitsluitend voor een toiletbezoek.

↑ ↓ Significant verschil t.o.v. totaal groep

B02a: Van welke van de onderstaande mogelijkheden in de openbare bibliotheek heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens gebruik gemaakt? | Basis: bezoekt wel eens een bibliotheek

Redenen om de bibliotheek niet te bezoeken zijn vooral dat men boeken elders vandaan haalt, of niet van lezen houdt.

Andere argumenten zijn onbekendheid (komt niet in me op), internet maakt de bibliotheek overbodig, of gebrek aan tijd. Prijs speelt een rol voor 9%; er is geen bibliotheek meer in de buurt speelt voor 8% van de niet-bezoekers.

Belangrijke redenen geen gebruik bibliotheek

	2021 (n=677)	2022 (n=652)	2023 (n=652)	2024 (n=675)	2025 (n=642)	2026 (n=650)
♀ Ik haal mijn boeken ergens anders vandaan	40%	31%	34%	30%	29%	28%
♂ Ik houd niet van lezen / ben geen lezer	17%	22%	19%	15%	18%	21%
Het is nooit in me opgekomen	9%	9%	10%	13%	14%	11%
♀ Door internet is de bibliotheek overbodig	17%	16%	14%	9%	10%	10%
♂ Ik heb geen tijd om de bibliotheek te bezoeken	8%	9%	9%	12%	12%	10%
♂ Ik vind de bibliotheek te duur	10%	10%	11%	10%	11%	9%
Er is geen bibliotheek (meer) in de buurt	6%	8%	8%	8%	7%	8%
♂ Er is voor mij te weinig te beleven/doen/halen	9%	9%	9%	8%	7%	8%
De collectie is ontoereikend	6%	4%	6%	5%	5%	6%
Ik vind de bibliotheek niet leuk	8%	7%	7%	7%	6%	5%
Ik wist niet dat je de bibliotheek ook kunt bezoeken als je geen lid bent	8%	7%	6%	7%	6%	5%
De leentermijn is te kort waardoor ik vaak boetes krijg	5%	4%	3%	5%	4%	4%
De bibliotheek is niet / slecht bereikbaar	2%	3%	3%	4%	4%	3%
Ik ben lichamelijk niet in staat om de bibliotheek te bezoeken	2%	2%	2%	2%	2%	2%
De openingstijden komen mij niet uit	3%	3%	5%	4%	4%	2%
Ik voel me er niet welkom / op mijn plek	1%	1%	2%	2%	1%	2%
Ik vind de computers en apparaten zoals het uitleensysteem in de bibliotheek te moeilijk	0%	1%	1%	1%	0%	0%
♀ Anders	8%	9%	8%	7%	7%	10%
Weet niet	9%	9%	10%	13%	9%	11%

Achtergrond

Dat internet de bibliotheek overbodig maakt zien we als argument afnemen in de loop der jaren.

Daarnaast zien we geen grote ontwikkelingen in de argumenten.

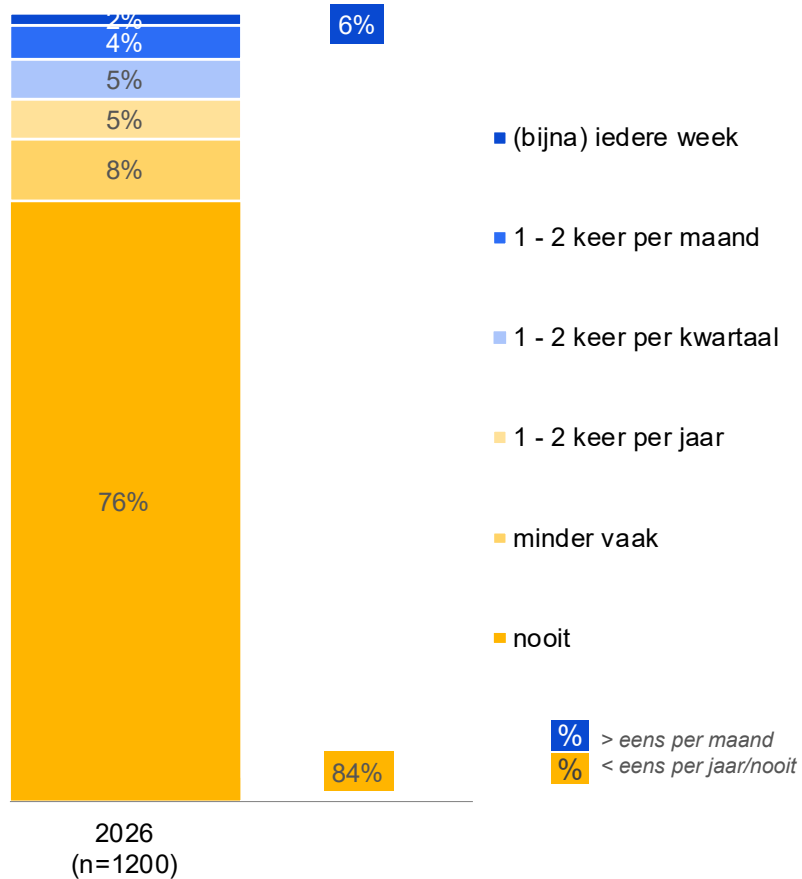
Hoger opgeleiden benoemen iets vaker dan de overige groepen dat het niet in ze opgekomen is, dat ze boeken elders vandaan halen of dat de collectie ontoereikend is.

De jongere doelgroep (tot 35 jaar) geeft ook vaker aan dat het niet in ze opkomt, maar ook dat zij de bibliotheek niet leuk vinden (11%).

16% van de Nederlanders leent tenminste 1 x per jaar via de online Bibliotheek. 6% leent tenminste maandelijks.

Een groep van 13% leent incidenteel; 1 of 2 keer per jaar of minder vaak.

Lenen via online Bibliotheek

Achtergrond

Type lener

Type lener	Totaal
Leent alleen in de fysieke bibliotheek	19%
Leent alleen in de online Bibliotheek	5%
Leent zowel online als in de fysieke bibliotheek	19%
Totaal leners	43%

Type lener	Totaal
Heavy leners (lenen tenminste 1x per maand)	17%
Medium leners (tenminste 1-2 keer per kwartaal)	9%
Light leners (minder vaak)	17%
Niet leners	57%

Type lener	Leden
Heavy leners (lenen tenminste 1x per maand)	53%
Medium leners (tenminste 1-2 keer per kwartaal)	24%
Light leners (minder vaak)	18%
Niet leners	5%

Regelmatige gebruikers van de online Bibliotheek kopen ook vaker tweedehandsboeken.

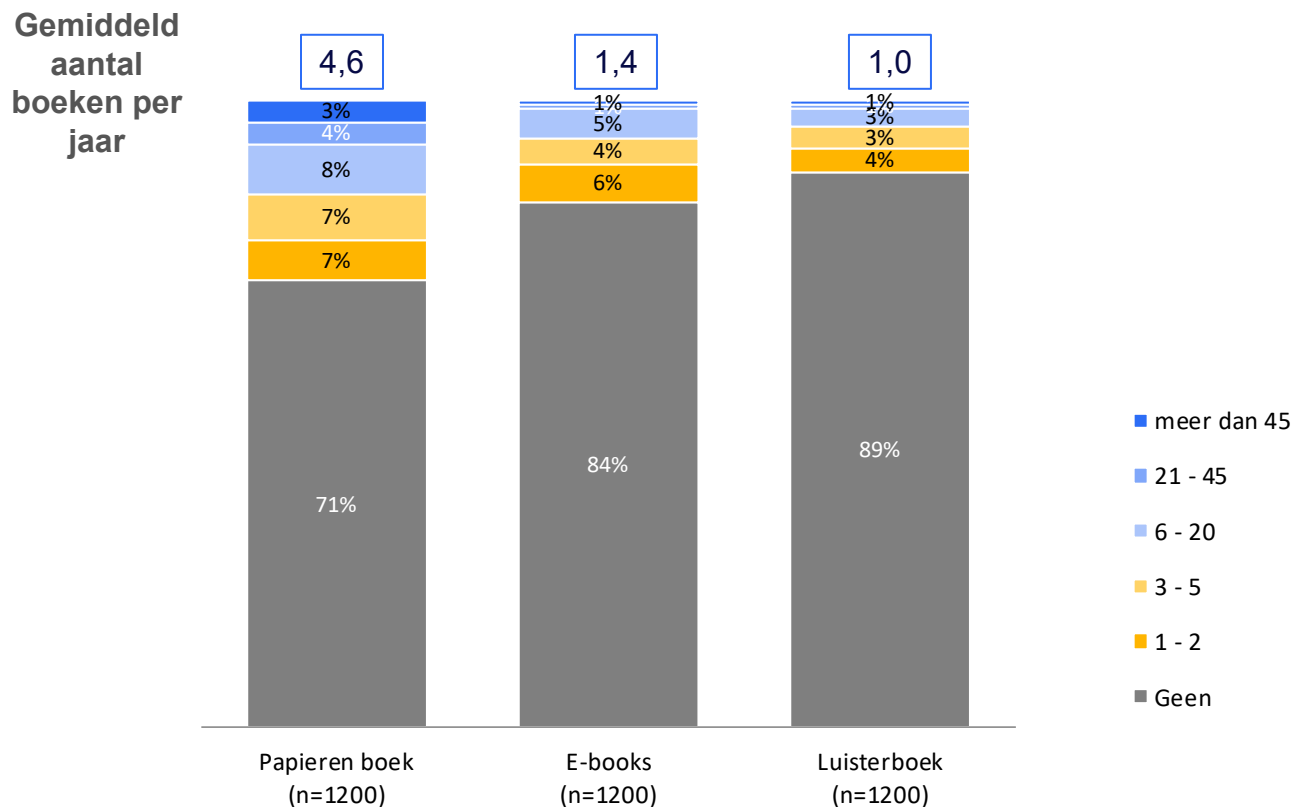
Als we het leengedrag online en offline met elkaar combineren, dan zien we in totaal 17% heavy leners. Onder de leden valt 53% onder de heavy leners.

16% (NL) leent tenminste 1x per jaar via de online Bibliotheek. Maar van hen is slechts 75% lid van de bibliotheek. Dat betekent dat 12% van alle Nederlanders tenminste 1x per jaar als lid een boek leent bij de online bibliotheek.

S21: Hoe vaak leent u gemiddeld e-books en/of luisterboeken via de online Bibliotheek, het platform om e-books of luisterboeken te lenen? | Basis: alle respondenten

Gemiddeld genomen worden er per jaar door alle Nederlanders 4,6 papieren boeken geleend, 1,4 e-books en 1,0 luisterboeken (totaal 7 boeken).

Type boek via bibliotheek

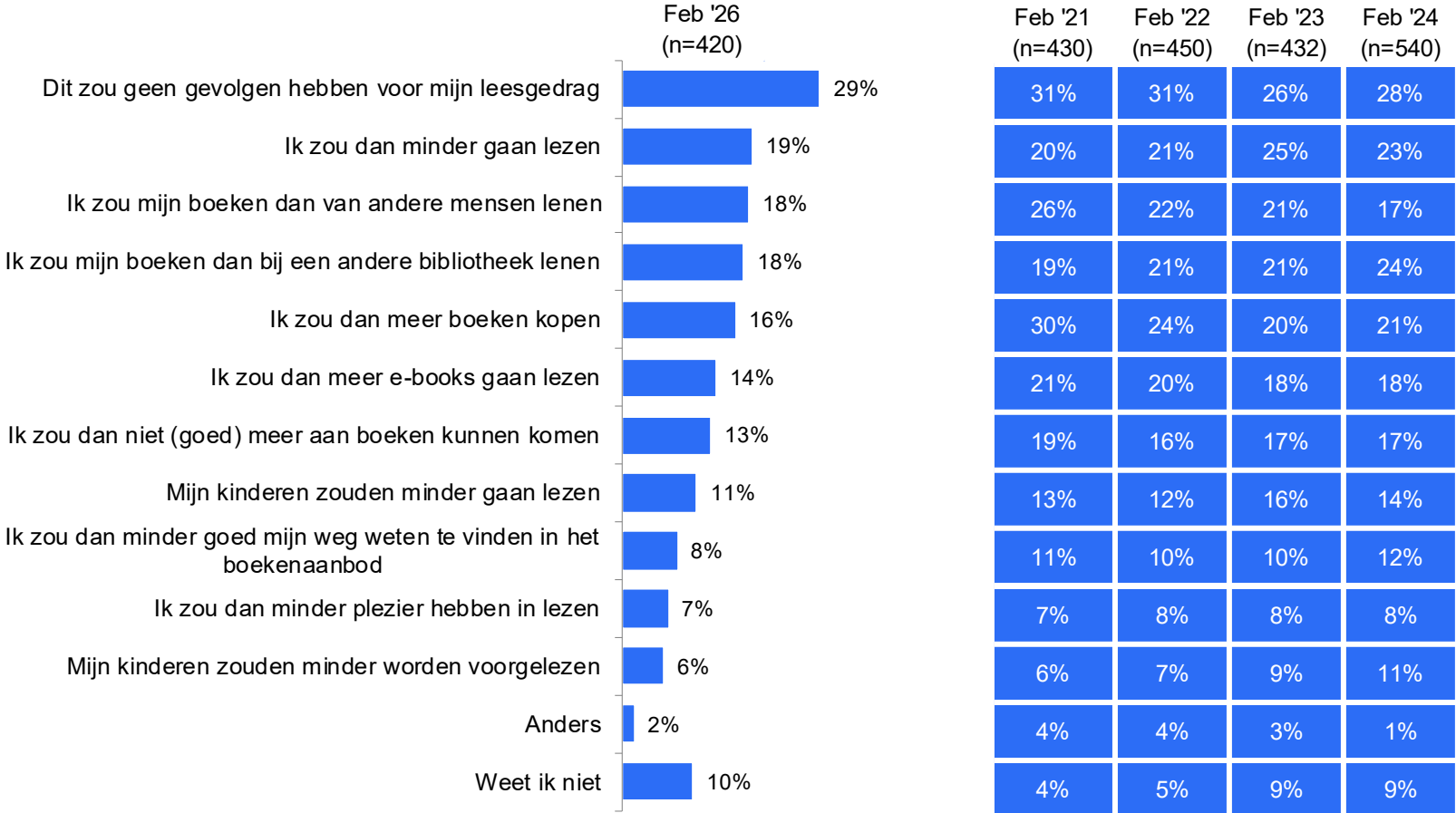
Gemiddeld aantal boeken per jaar

Onder leden is dit logischerwijs veel hoger. Zij lenen gemiddeld 21 boeken per jaar.

	Heavy leners	Medium leners	Light leners
Papieren boeken	21	6,2	1,3
E-books	4,9	3,2	1,1
Luisterboeken	3	1,6	1

Het wegvallen van de bibliotheek betekent voor 19% van de bezoekers dat ze minder zouden gaan lezen.

Gevolgen op leesgedrag

Achtergrond

We zien geen grote ontwikkelingen in de loop der jaren.

B04_2: Stel dat uw bibliotheek er niet meer zou zijn, wat zou dit voor gevolgen hebben op uw leesgedrag? | Basis: bezoekt bibliotheek wel eens om boeken te lenen (tweejaarlijkse vraag vanaf 2024)

Koopgedrag

De koopfrequentie van boeken is op de lange termijn stabiel, wel zien we een lichte daling van frequente kopers.

01 De koopfrequentie van nieuwe boeken is vergelijkbaar met 2025. We zagen vorig jaar een lichte daling van de frequente kopers, die zich niet herstelt dit jaar. De gemiddelde uitgave aan boeken is vergelijkbaar met twee jaar geleden en blijft erg stabiel. De boekenprijzen nemen wel toe, maar dat zien we hier niet direct terug.

02 De luisterboeken via abonnementen zijn in de loop der tijd aan een opmars bezig.

03 31% van alle geleende of gekochte **papieren** boeken wordt nieuw gekocht; 43% wordt geleend.

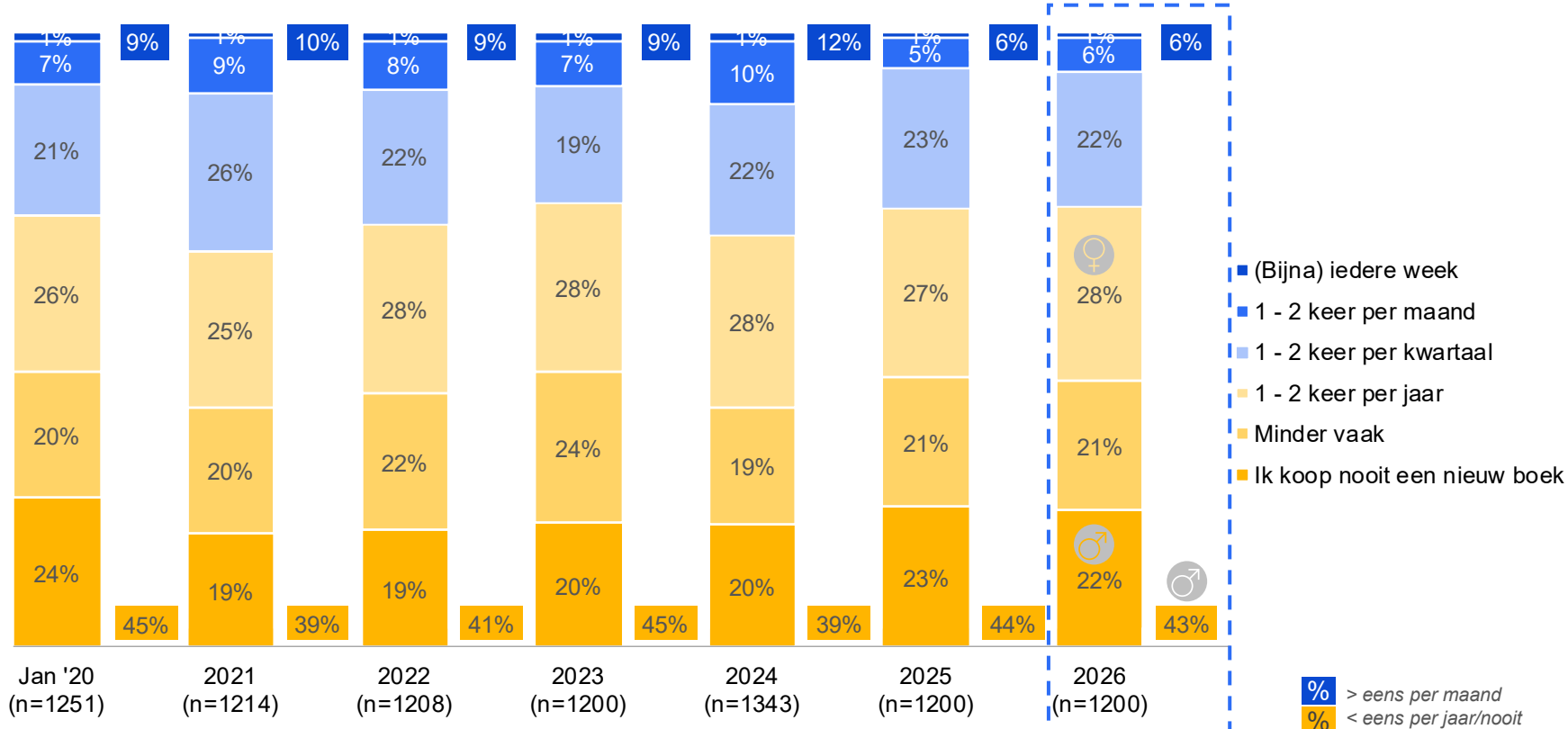
De gekochte en geleende e-books en luisterboeken worden veelvuldig via abonnementen afgenomen (45%). Globaal 30% wordt via de online Bibliotheek geleend.

04 42% gaf het afgelopen jaar een boek cadeau, dit is iets minder dan in 2025.

We zien geen verschil in koopfrequentie ten opzichte van 2025, de lichte daling die we zagen in 2025 consolideert zich.

Op de langere termijn zien we wat kleine fluctuaties.

Koopfrequentie nieuwe boeken

Achtergrond

65-plussers geven vaker dan 65-minners aan dat ze nooit een nieuw boek kopen. De koopfrequentie ligt het hoogst bij de doelgroep jonger dan 35 jaar.

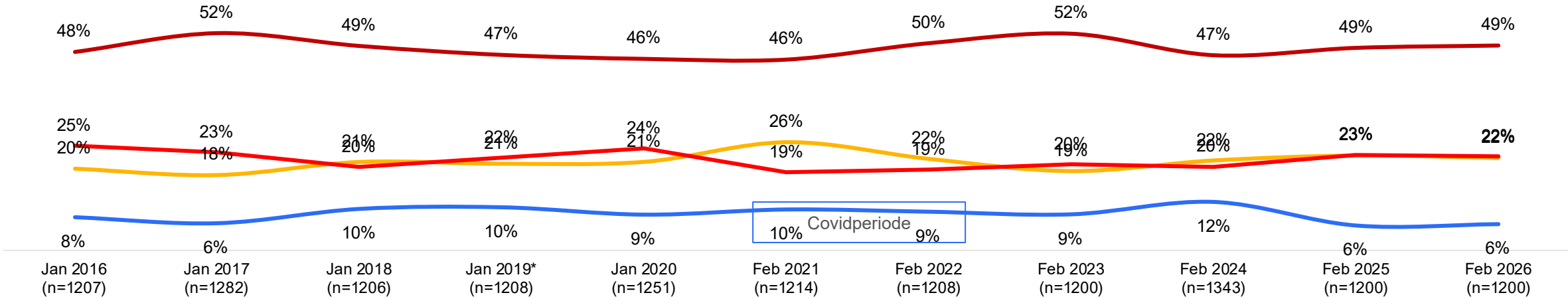
S05: Hoe vaak koopt u gemiddeld nieuwe boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: alle respondenten

Ook in de tijd is de koopfrequentie stabiel, met wat kleine fluctuaties.

Zoals een lichte stijging in 2021.

Trendlijn koopfrequentie nieuwe boeken

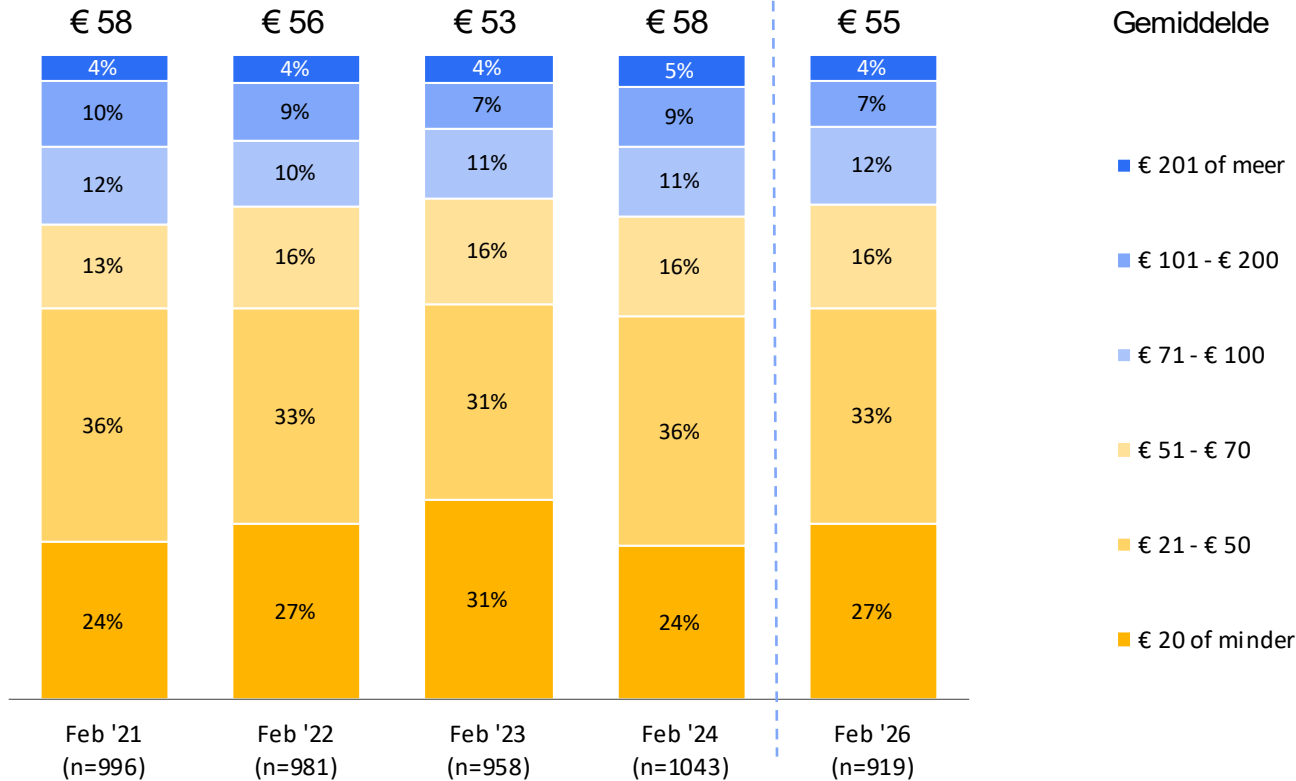
— iedere maand (heavy) — 1 - 2 keer per kwartaal (medium) — minder vaak (light) — nooit

S05: Hoe vaak koopt u gemiddeld nieuwe boeken (papieren boeken, e-books, luisterboeken)? | Basis: alle respondenten

De gemiddelde uitgave aan boeken is vergelijkbaar met twee jaar geleden en blijft erg stabiel.

Gemiddelde uitgave aan nieuwe boeken

Achtergrond

Heavy kopers geven gemiddeld 112 euro per jaar uit, medium kopers 81 euro, light kopers 36 euro.

Iets soortgelijks zien we bij de lezerstypen. Heavy lezers geven gemiddeld 73 euro uit, medium lezers 53 euro en light lezers 32 euro.

In gender en leeftijd zien we geen grote verschillen.

De GfK-NIQ marktcijfers obv scandata laten voor boeken in 2025 een afzettaling zien van 3%. In omzet valt dit percentage minder negatief uit (daling van 0,3%) vanwege een stijging van de gemiddelde prijs.¹

Let op: vanaf 2024 wordt deze vraag nog maar eens in de twee jaar gemeten.

Gem: obv klassenmiddens
Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

K17: Hoeveel geeft u naar schatting per jaar gemiddeld uit aan nieuwe boeken (kopen & lenen van nieuwe papieren boeken, e-books, luisterboeken)?

* vraag aangepast in 2026, 0 optie toegevoegd, en gevraagd aan alle kopers.

1: verwijst naar scandata die NIQ eveneens rapporteert

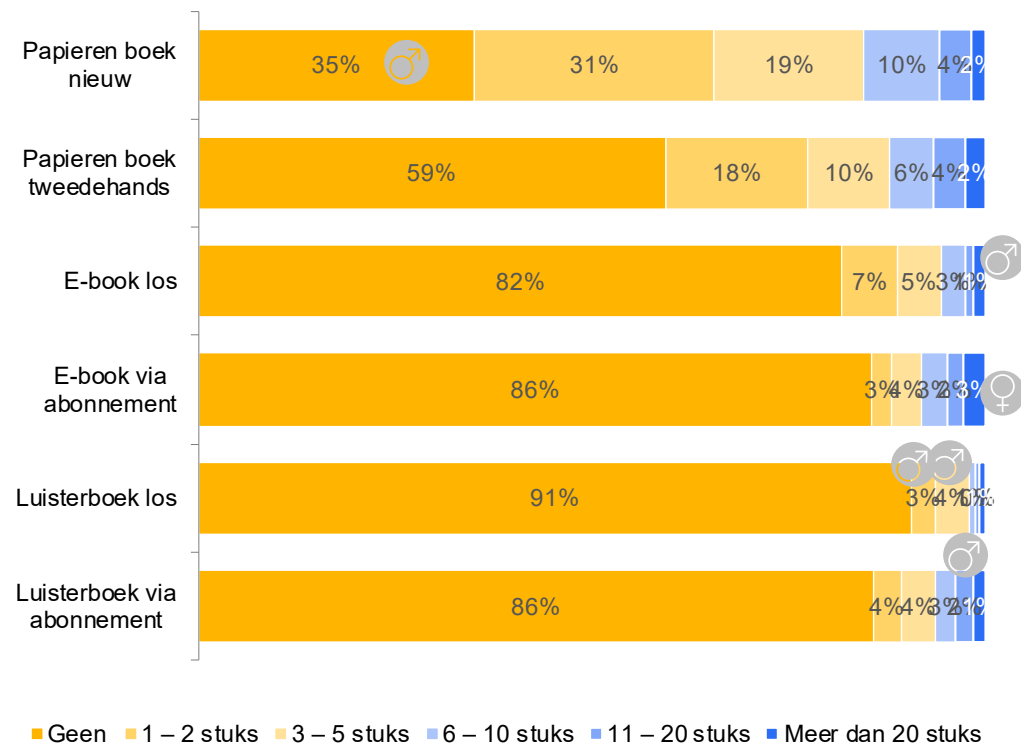
Van alle gekochte boeken worden de nieuwe papieren boeken het meest gekocht (3,3 gemiddeld).

De luisterboeken via het abonnement zijn, kijkend naar de lange termijn, aan een opmars bezig. Gemiddeld koopt men 1,4 luisterboeken via een abonnement. Het geclaimde aantal gekochte boeken daalt niet.

Aantal gekochte boeken per jaar

Gemiddeld aantal gekochte boeken per jaar

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
3,1	3,5	3,6	3,3	3,6	3,1	3,3
2,6	2,7	2,4	2,8	3,1	2,6	2,8
1,4	1,8	1,4	1,4		1,1	1,3
1,6	2,0	1,6	2,4		2,1	2,2
0,5	0,9	0,3	0,5		0,4	0,7
0,8	1,0	0,7	1,1		1,3	1,4

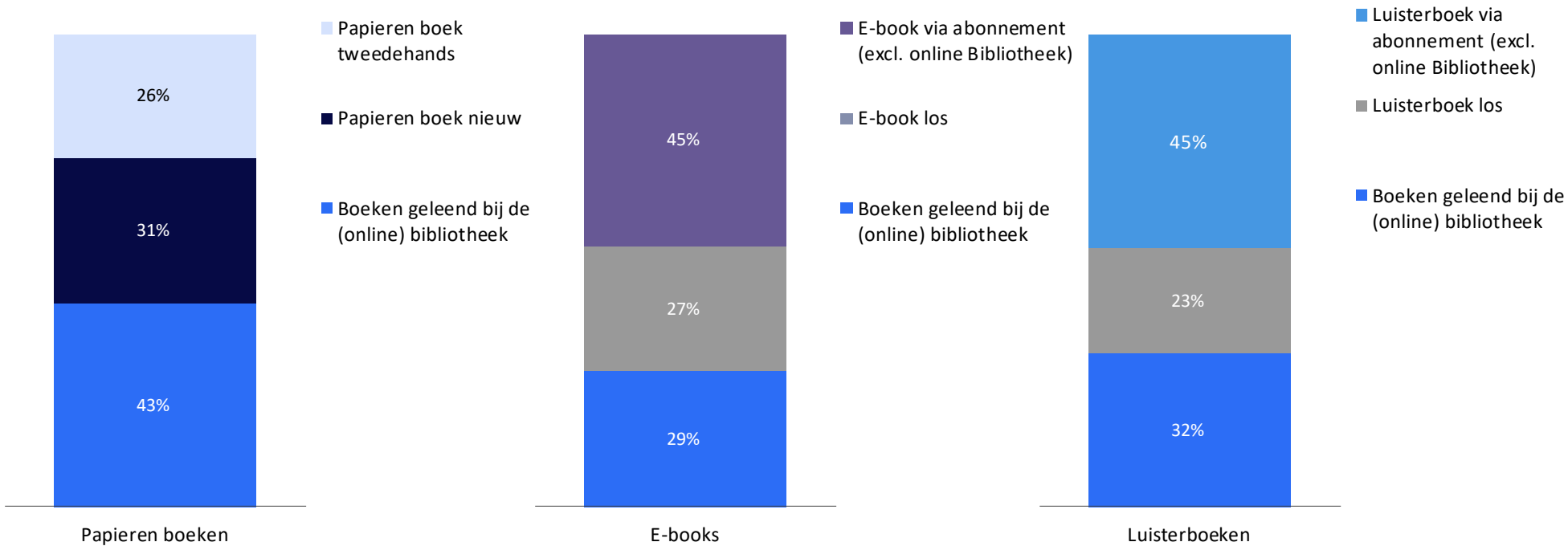
K04a: Hoeveel papieren boeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gekocht? | Basis: alle respondenten | Gem: obv klassenmiddens (vraagstelling aangepast in 2026)

K04c: E-books en luisterboeken kunt u per stuk kopen, maar ook 'streamen' via een abonnement. Kunt u aangeven hoeveel van deze boeken u los koopt per jaar en hoeveel u per jaar streamt via een abonnement? | Basis: alle respondenten

31% van alle geleende of gekochte papieren boeken wordt nieuw gekocht; 43% wordt geleend.

De gekochte en geleende e-books worden veelvuldig via abonnementen afgenomen (45%).

Gekochte versus geleende boeken per type boek per kanaal

K04a: Hoeveel papieren boeken heeft u in de afgelopen 12 maanden gekocht? | Basis: alle respondenten | Gem: obv klassenmiddens (vraagstelling aangepast in 2026)

K04c: E-books en luisterboeken kunt u per stuk kopen, maar ook 'streamen' via een abonnement. Kunt u aangeven hoeveel van deze boeken u los koopt per jaar en hoeveel u per jaar streamt via een abonnement? | Basis: alle respondenten
S22_1,2 en 3: Hoeveel papieren boeken, e-books of luisterboeken heeft u in de afgelopen 12 maanden geleend bij de (online) bibliotheek? | Basis: alle respondenten

Spannende boeken en boeken gebaseerd op een waargebeurd verhaal zijn de meest gekochte genres.

De boeken over psychologie en persoonlijke ontwikkeling worden vaker gekocht dan in 2022. De stijging die wij hier zagen in 2024 consolideert zich.

Genres

	Feb '22 (n=981)	Feb '24 (n=1043)	Feb '26 (n=919)	
Spannende fictie	45%	45%	45%	
Boeken gebaseerd op waargebeurd verhaal	31%	36%	36%	♀
Literaire roman, literatuur	28%	30%	30%	♀
Psychologie, persoonlijke ontwikkeling	14%	23%	23%	♀ ↑
Geschiedenis, politiek, maatschappij, filosofie	18%	22%	22%	♂
Kookboeken	24%	20%	20%	♀
Fantasy	18%	18%	18%	
Romantische/erotische fictie	13%	15%	15%	♀
(auto)biografieën	18%	15%	15%	
Reisgidsen	18%	14%	14%	
Hobbyboeken	16%	14%	14%	
Gezondheid, opvoeding	11%	12%	12%	♀

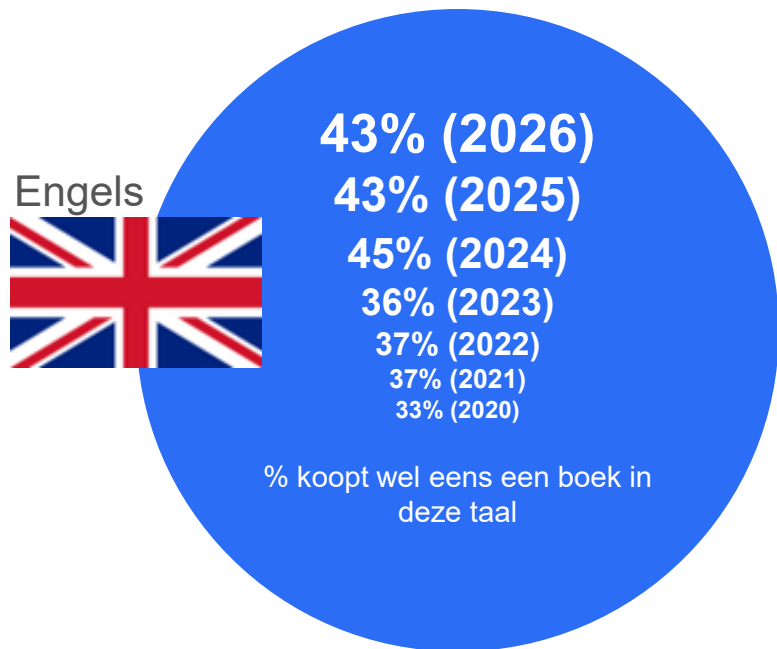
	Feb '22 (n=981)	Feb '24 (n=1043)	Feb '26 (n=919)	
Kinderboeken	45%	14%	45%	♀
Young Adult	31%	12%	36%	♀
Science fiction	28%	11%	30%	♂
Streekroman	14%	11%	23%	♀
Cultuur, taal, kunst, fotografie	18%	11%	22%	
Spiritueel, religie	24%	10%	20%	
Management, business, economie	18%	8%	18%	♂
Sportboeken	13%	8%	15%	♂
Strip, graphic novel/Manga	18%	11%	15%	♂
Naslagwerken	18%	6%	14%	♂
Poëzie	16%	3%	14%	

Achtergrond

De boeken over psychologie zijn populairder onder vrouwen en onder de jongere doelgroepen tot 50 jaar. Ook zijn de lezers van dit genre vaak hoog opgeleid en bevinden zich in de hogere sociaaleconomische klassen.

De koopfrequentie van zowel Nederlandstalige als Engelstalige boeken is stabiel ten opzichte van 2025, maar de daling van vorig jaar herstelt zich niet.

Koopt wel eens boeken in (het).....

88% van de lezers die Engelstalig lezen, koopt wel eens Engelstalige boeken

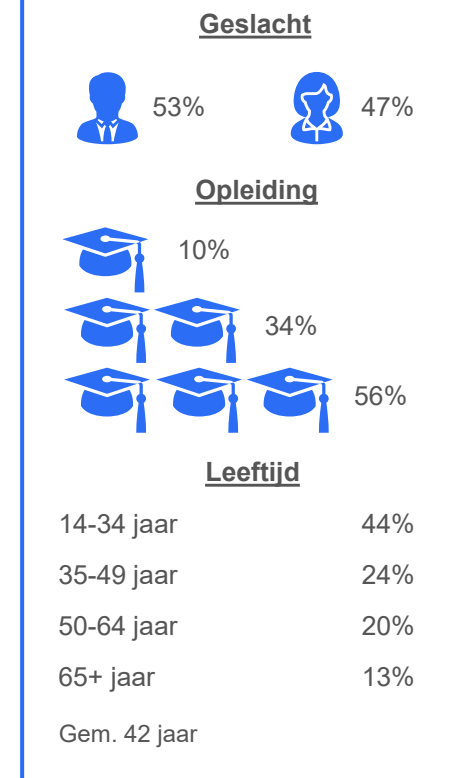
De GfK-NIQ marktcijfers obv scandata laten in 2025 een afzetdaling zien van Nederlandstalige boeken van 4%. Voor Engelstalige boeken zien we een afzetstijging van 0,5%.

M01a: koopt u wel eens anderstalige boeken? | Basis: alle respondenten

92% van de lezers die Nederlandstalig lezen koopt wel eens Nederlandstalige boeken.

Profiel van Engelstalige kopers

Bijna de helft van de Nederlanders (43%) koopt nieuwe boeken (ook) in de fysieke boekwinkel; 39% koopt nieuwe boeken online.

Hoe lezers van boeken aan boeken komen

	Nieuw	NL 14+ (n=991)	Heavy buyers (n=72)	Medium buyers (n=250)	Light buyers (n=541)	niet kopers (n=128)
	Ik koop nieuwe boeken in de fysieke boekwinkel	43%	56%	65%	40%	1%
♀	Ik koop online nieuwe boeken	36%	67%	57%	30%	1%
	Ik koop boeken in een winkel, maar niet in een boekwinkel	13%	15%	17%	13%	0%

	Lenen	NL 14+ (n=991)	Heavy buyers (n=72)	Medium buyers (n=250)	Light buyers (n=541)	niet kopers (n=128)
	Ik haal boeken bij de (openbare) bibliotheek	22%	19%	20%	23%	23%
♀	Ik haal boeken uit een minibieb/boekenkastje	17%	19%	13%	19%	14%
♀	Ik leen boeken via de online Bibliotheek	11%	11%	12%	11%	8%

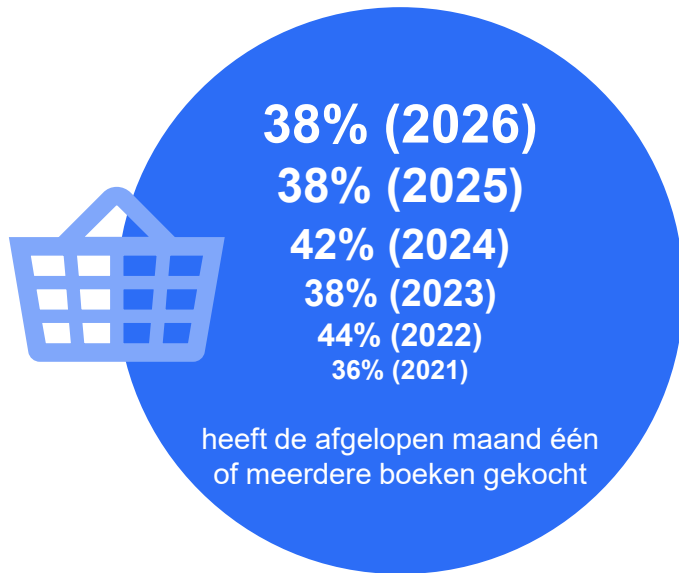
	Tweedehands	NL 14+ (n=991)	Heavy buyers (n=72)	Medium buyers (n=250)	Light buyers (n=541)	niet kopers (n=128)
	Ik koop tweedehands boeken op een boekenmarkt, rommelmarkt	22%	21%	25%	24%	5%
	Ik koop tweedehands boeken in een fysieke winkel	22%	27%	27%	21%	8%
	Ik koop online tweedehands boeken	18%	27%	20%	18%	9%

	Overig	NL 14+ (n=991)	Heavy buyers (n=72)	Medium buyers (n=250)	Light buyers (n=541)	niet kopers (n=128)
	Ik krijg boeken cadeau	41%	54%	55%	38%	13%
♀	Ik leen en ruil boeken met vrienden, familie of bekenden	29%	23%	33%	31%	17%
	Ik download e-boeken (gratis) van het internet	15%	16%	19%	13%	13%
♀	Ik krijg e-boeken (gratis) van vrienden of familie, via bijvoorbeeld e-mail of op een usb-stick	13%	15%	14%	14%	9%
♀	Ik heb een e-books of luisterboekenabonnement (zoals Kobo+ of Storytel)	13%	27%	14%	11%	8%
	Ergens anders vandaan	3%	3%	2%	3%	9%

F03: Hoe komt u aan boeken om te lezen? Hiermee bedoelen we zowel nieuw als tweedehands boeken. | Basis: leest wel eens boeken

38% van de kopers (31% van alle Nederlanders) heeft nog de afgelopen maand een boek gekocht. Meestal is dit bij bol.com, gevolgd door de lokale fysieke boekhandel.

Plaats van aankoop van afgelopen maand

De GfK-NIQ markt cijfers obv scandata laten een afzettaling zien voor offline (o.a. boekhandels) van 5,5% en een stijging van 0,1% voor online (webshops).

2021 (n=353)	2022 (n=430)	2023 (n=349)	2024 (n=349)	2025 (n=364)		2026 (n=349)	
54%	47%	40%	45%	42%	bol	45%	
16%	23%	25%	25%	27%	Lokale fysieke boekwinkel	24%	
12%	17%	14%	17%	19%	Bruna	21%	
5%	6%	7%	8%	7%	Primera	10%	
9%	8%	6%	10%	6%	Amazon	10%	
6%	3%	5%	5%	4%	Libris	5%	
5%	4%	4%	6%	2%	Kobo	3%	
1%	3%	2%	2%	3%	Voordeel(boek)winkels	2%	
4%	3%	5%	4%	5%	Readshop	2%	
0%	0%	2%	4%	1%	Blz.winkel	2%	
2%	2%	2%	2%	2%	Supermarkt	2%	
2%	2%	2%	1%	2%	Google	1%	
4%	1%	1%	4%	3%	Apple / Ibookstore	1%	
3%	1%	2%	3%	1%	Ako	0%	
2%	0%	1%	0%	0%	Speelgoedwinkel	0%	
0%	0%	1%	0%	0%	Plantage boekwinkel	0%	
1%	1%	1%	1%	1%	Managementboek.nl	0%	
13%	13%	15%	13%	13%	Anders	8%	
1%	2%	1%	2%	2%	Weet ik niet meer	2%	

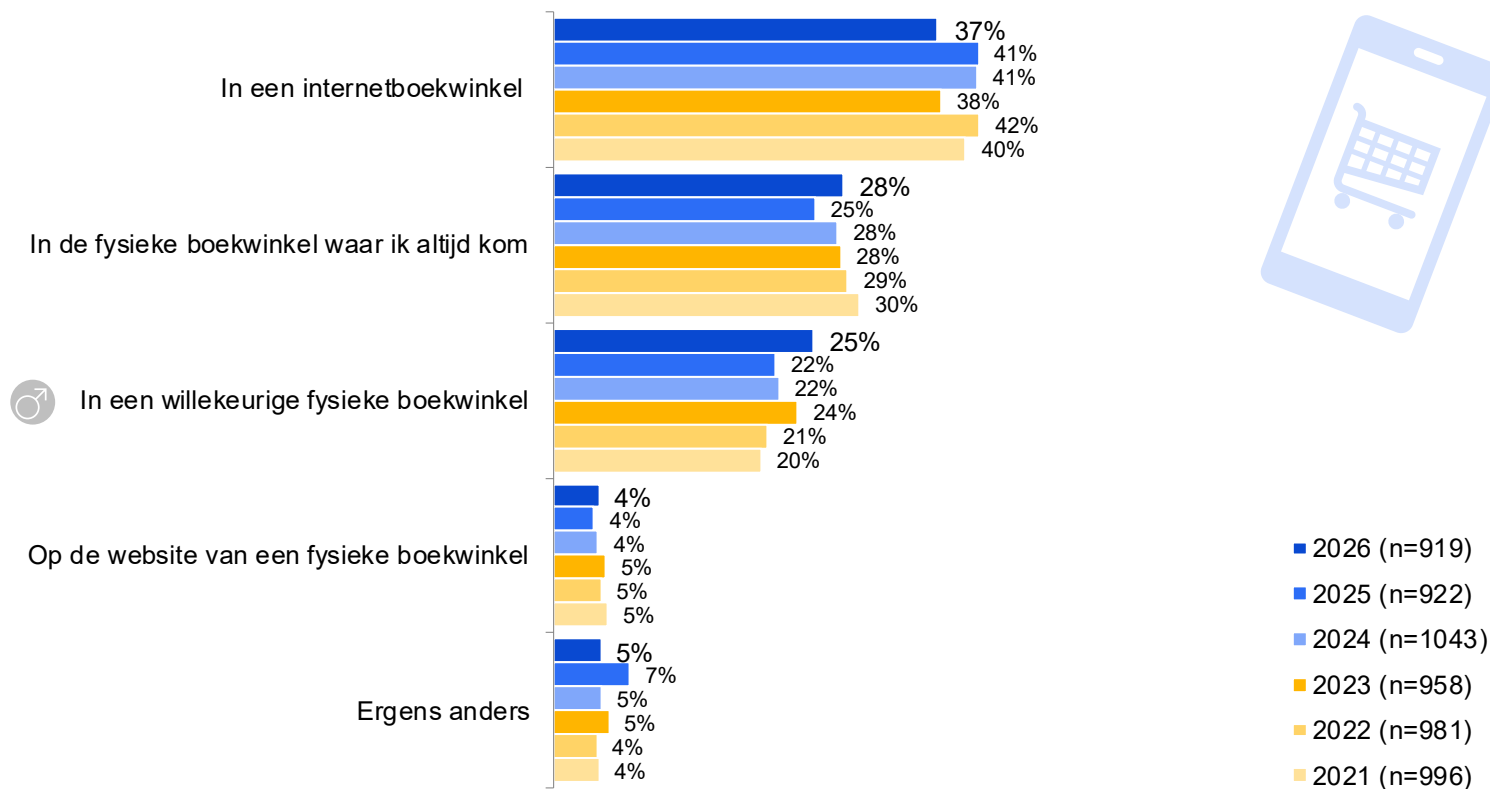
60% kocht een boek online, 69% kocht een boek offline.

S04: En heeft u de afgelopen maand één of meer nieuwe papieren boek(en), e-book(s) of luisterboek(en) gekocht? (of dat nu voor uzelf of voor iemand anders is) | Basis: koopt weleens boeken A02: Waar heeft u de laatste maand uw boek(en) gekocht? | Basis: heeft de afgelopen maand één of meerdere boeken gekocht

53% van de kopers koopt het vaakst boeken in een fysieke boekwinkel. 37% kiest het vaakst voor een online winkel.

28% in de vertrouwde fysieke boekwinkel, 25% in een willekeurige fysieke boekhandel.

Meest frequentie aankoopkanaal nieuwe boeken

Achtergrond

Onder 65-plussers zijn er relatief meer mensen dan bij 65-minners die hun nieuwe boeken kopen in de fysieke boekwinkel waar ze altijd komen.

Hoger opgeleiden en inwoners van regio West kiezen relatief vaak voor een online aankoop.

De GfK-NIQ marktcijfers obv scandata laten een afzettaling zien voor offline (o.a. boekhandels) van 5,5% en een stijging van 0,1% voor online (webshops).¹

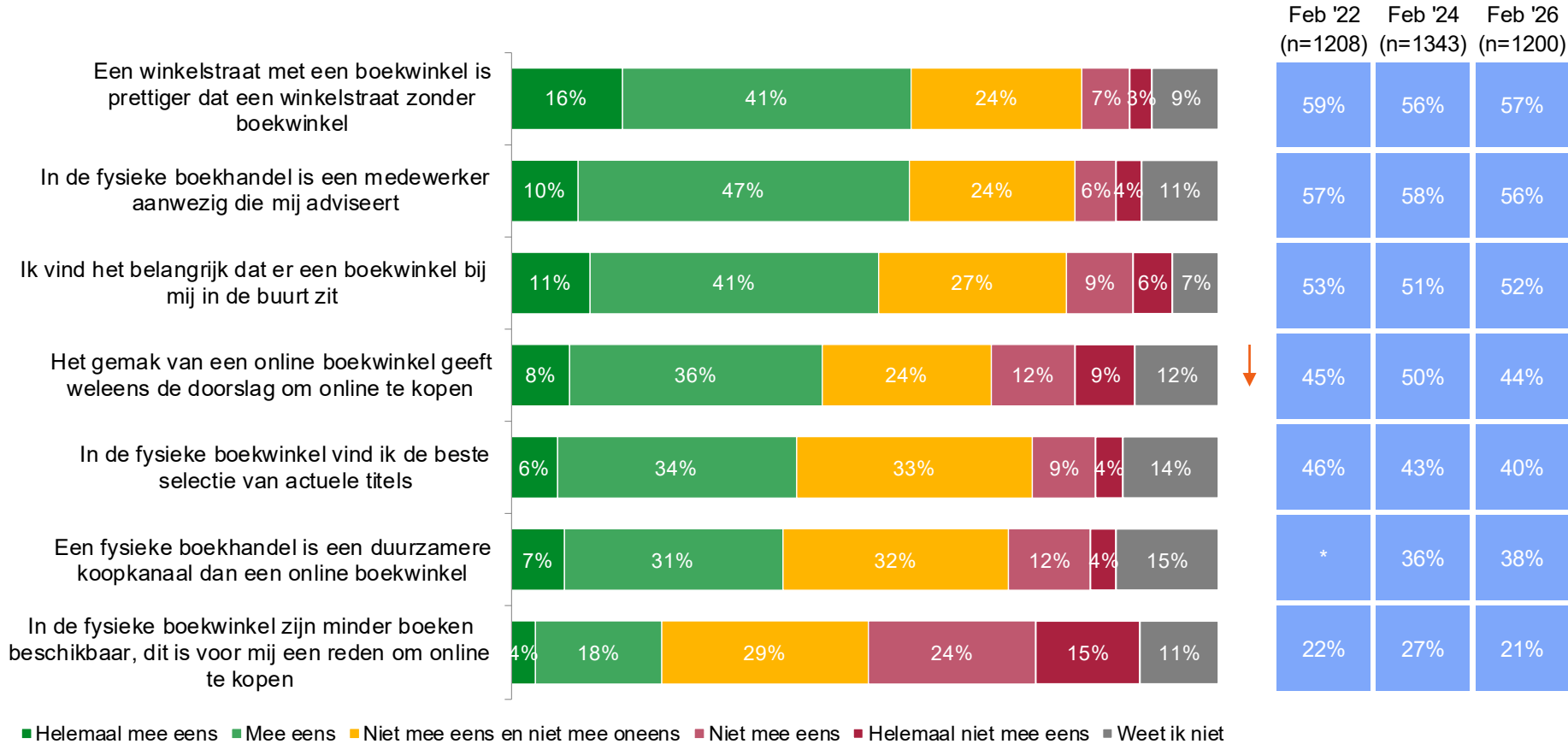
S06: Waar koopt u doorgaans het vaakst uw nieuwe boeken? | Basis: iedereen die wel eens een boek koopt

1: verwijst naar scandata die NIQ eveneens rapporteert

52% van de Nederlanders vindt het belangrijk dat er een boekwinkel in de buurt zit.

40% vindt in de fysieke boekwinkel de beste selectie van actuele titels. Dit is lager dan in 2022.

Waarde van de boekwinkel

Achtergrond

‘een winkelstraat met een boekwinkel is prettiger dan een winkelstraat zonder boekwinkel’

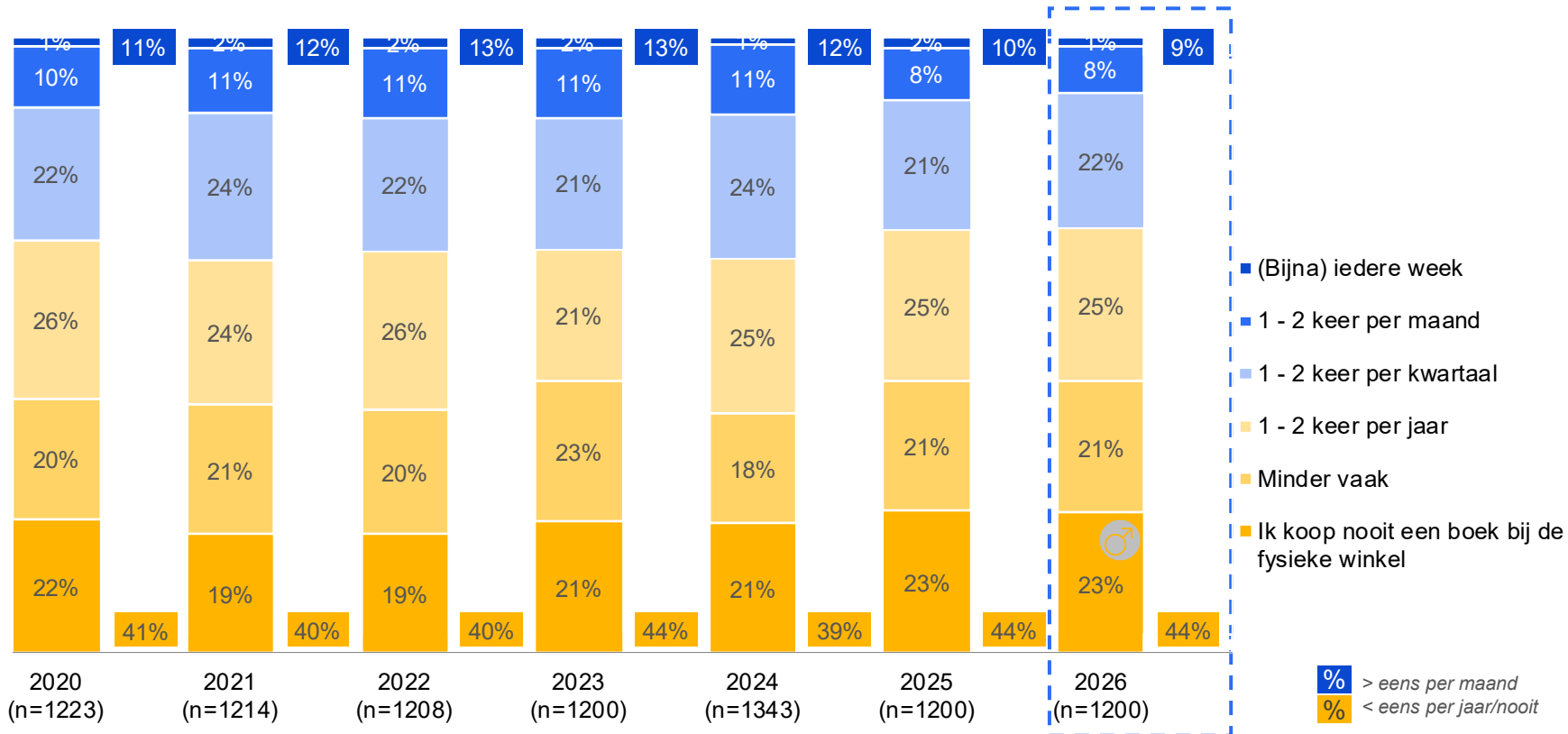
57% van de Nederlanders deelt deze mening.

Dit geldt sterker voor boekenkopers (72%), dan voor de niet-boekenkopers (25%)

31% van de Nederlanders komt tenminste eens per kwartaal in de fysieke boekhandel om een boek te kopen.

9% van de Nederlanders bezoekt tenminste maandelijks een fysieke boekhandel. We zien hier een licht negatieve trend.

Gemiddeld bezoek fysieke boekwinkel

Achtergrond

Zowel heavy lezers als heavy leners als heavy kopers komen vaak in de boekhandel. Er is logischerwijs veel overlap tussen deze groepen.

Van de groep light en niet-lezers die graag meer zouden willen lezen bezoekt 67% weleens een boekhandel. De frequentie is evenwel laag.

We zien geen grote verschillen in leeftijdsgroepen bij het bezoek aan de fysieke boekhandel.

S08: Hoe vaak komt u gemiddeld in de fysieke boekwinkel om één (of meerdere) boek(en) te kopen? | Basis: alle respondenten

42% gaf de afgelopen 12 maanden een boek cadeau. Dit is iets minder dan in 2025.

Gemiddeld doen cadeaugevers 2,7 boeken cadeau; hier zien we geen verschil met de voorgaande jaren.

Boeken cadeau

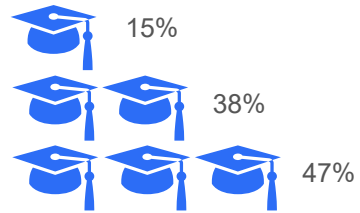

Profiel van Cadeaukoper

Geslacht

Opleiding

Leeftijd

Aantal boeken cadeau gegeven

Achtergrond:

Heavy lezers die een boek cadeau gaven, gaven vaker 3-5 boeken cadeau. Medium en light lezers gaven vaker 1-2 boeken cadeau.

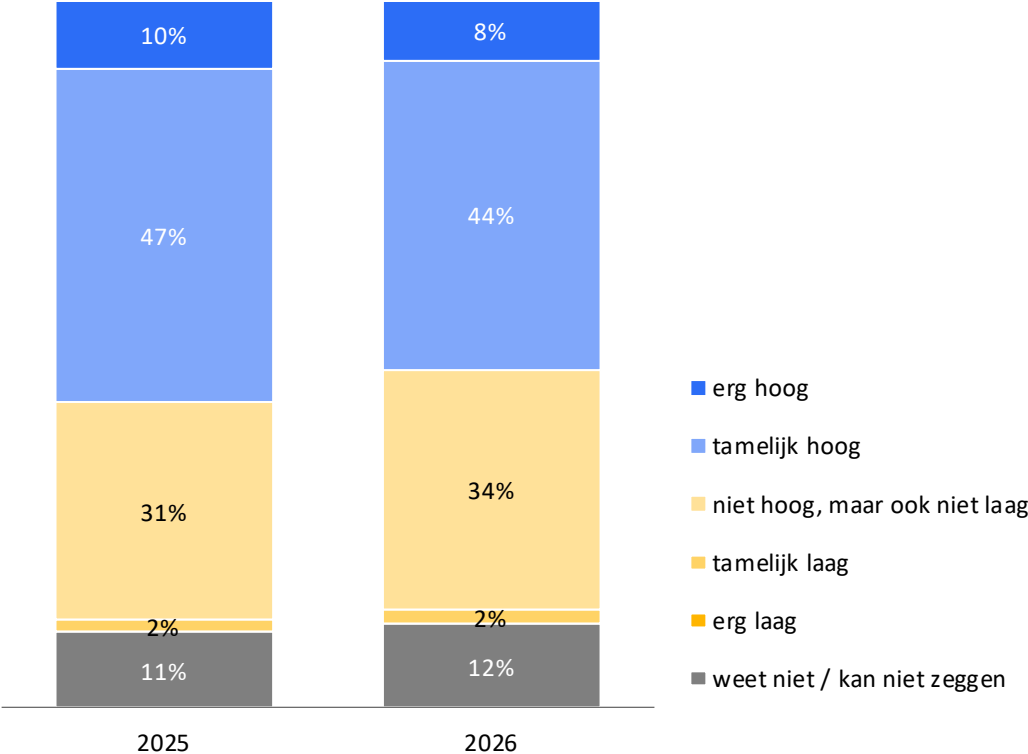
Let op: vanaf 2024 wordt deze vraag nog maar eens in de twee jaar gemeten.

C04a: Heeft u in de afgelopen 12 maanden een nieuw boek cadeau gegeven? | Basis: alle respondenten

C04b: Hoeveel nieuwe boeken heeft u in de afgelopen 12 maanden cadeau gegeven? | Basis: heeft een nieuw boek cadeau gegeven

Minder mensen zijn van mening dat de prijs van boeken hoog is; 52% vindt de prijs van boeken tamelijk hoog (versus 57% in 2025).

Boeken prijs

Achtergrond

Vrouwen vinden prijzen vaker erg hoog of tamelijk hoog dan mannen.

Van de boekenkopers vindt 56% de boekenprijs (tamelijk) hoog (versus 61% in 2025).

We zien geen belangrijke verschillen tussen leeftijdsgroepen en lezers- en koperstypes (heavy, medium, light)

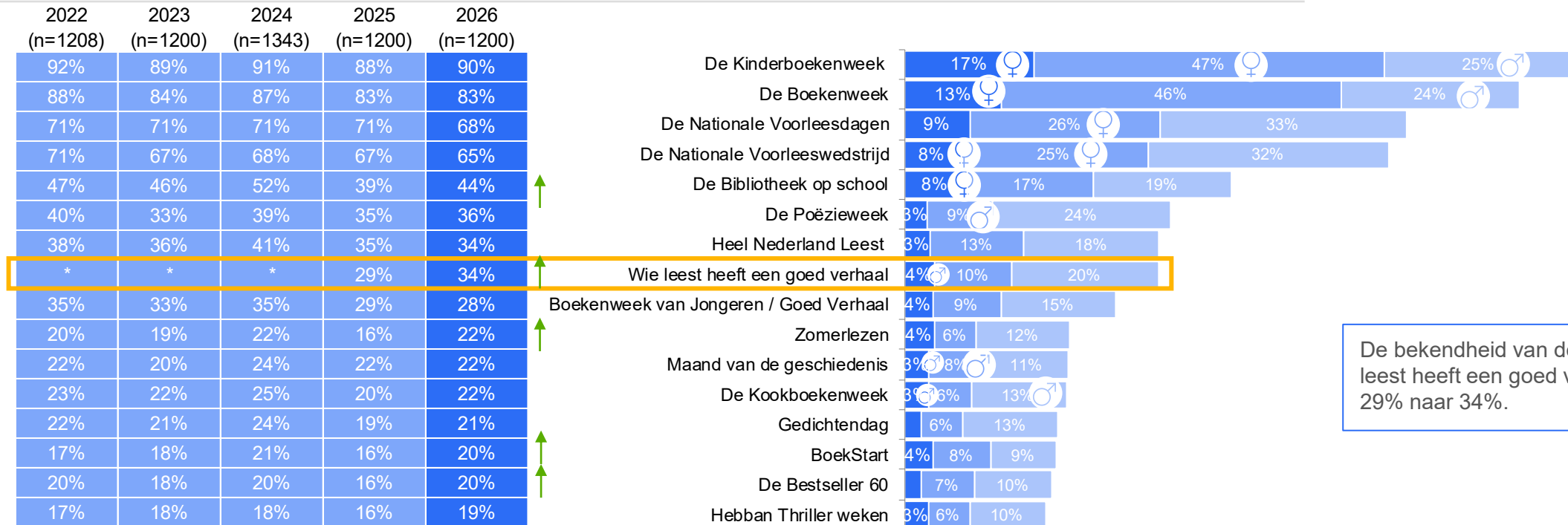
E02: Wat vindt u over het algemeen van de prijs van boeken. Even los gezien van prijsaanbiedingen en de winkel waar u de boeken koopt? | Basis: alle respondenten

Bekendheid boekcampagnes en prijzen

Vorig jaar zagen we dat de bekendheid van verschillende campagnes daalde. Een aantal campagnes heeft zich hersteld, zoals de Bibliotheek op school, Zomerlezen, BoekStart en De Bestseller 60.

De lagere bekendheid van de Boekenweek, Heel Nederland Leest, Goed Verhaal, de Kookboekenweek en de Gedichtendag heeft zich niet hersteld.

Bekendheid lees/boekencampagnes

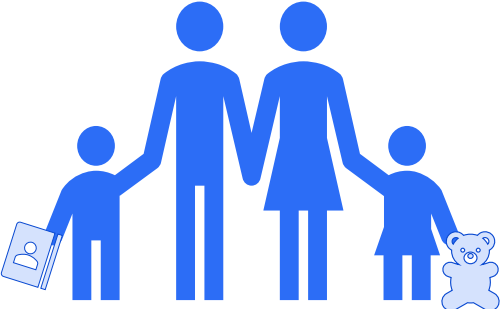
De bekendheid van de campagne "wie leest heeft een goed verhaal" stijgt van 29% naar 34%.

% (zeer) goed / beetje mee bekend

- Zeer goed mee bekend, ik ken het van naam en ben actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Goed mee bekend, ik ken het van naam, maar ben niet actief geweest binnen de lees- / boekencampagne
- Beetje mee bekend, ik heb wel eens gehoord van de lees- / boekencampagne

Onder ouders met kinderen is de Kinderboekenweek het meest bekend.

Boekcampagnes voor kinderen - onder ouders met kinderen

	2020 (n=330)	2021 (n=291)	2022 (n=278)	2023 (n=265)	2024 (n=182)	2025 (n=106)	2026 (n=129)
De Kinderboekenweek	94%	95%	93%	88%	93%	93%	87%
De Nationale Voorleesdagen	77%	82%	75%	73%	78%	81%	77%
De Nationale Voorleeswedstrijd	74%	77%	77%	68%	72%	72%	67%
De Bibliotheek op school	60%	61%	63%	62%	62%	63%	50%
BoekStart	31%	34%	31%	37%	50%	50%	48%
Boekenweek van Jongeren	48%	45%	41%	34%	37%	38%	28%
De Poëzieweek	31%	34%	39%	31%	32%	28%	25%
Gedichtendag	21%	23%	21%	22%	22%	23%	17%

% (zeer) goed / beetje mee bekend

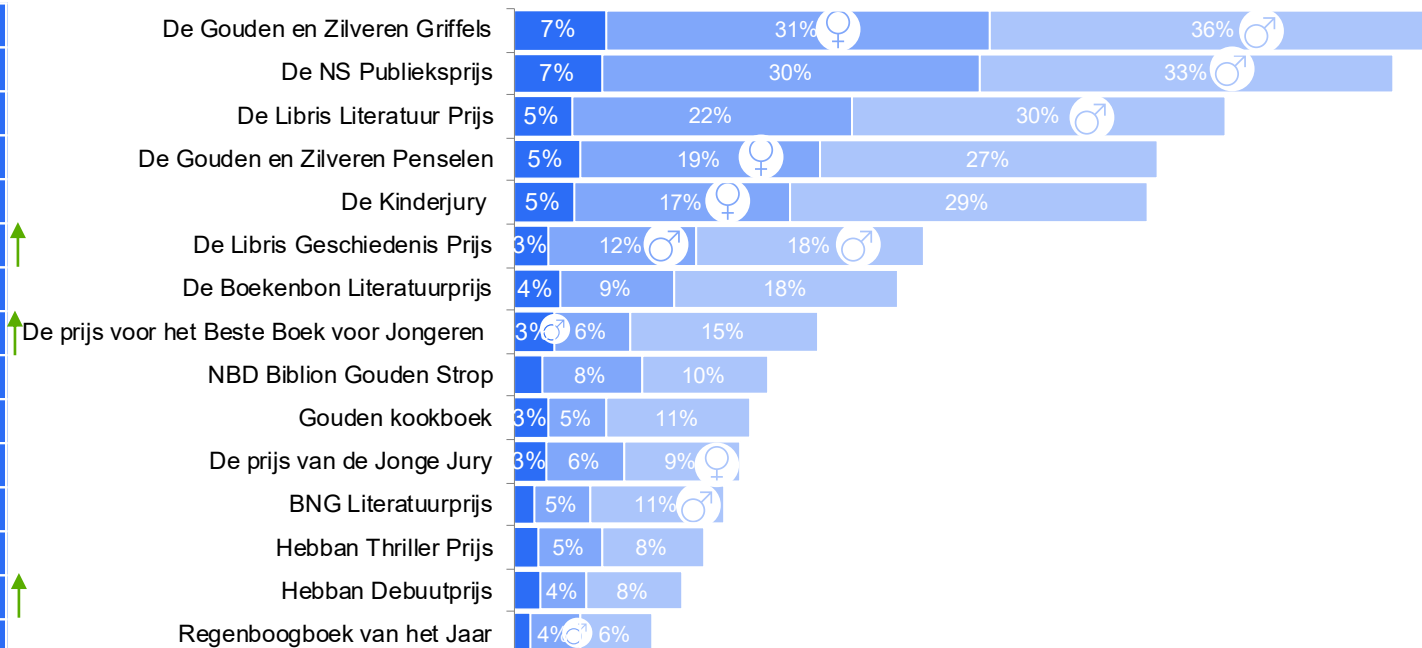
C01: Kunt u aangeven in hoeverre u bekend bent met de volgende lees-/boekencampagnes? | Basis: ouders met kinderen <12 jaar

De bekendheid van de Libris Literatuur Prijs, de Gouden en Zilveren Penselen, de Gouden Strop en de Kinderjury zagen we vorig jaar dalen. Deze daling is nog steeds zichtbaar, maar daalt niet verder.

Voor een aantal prijzen heeft de dalende bekendheid zich hersteld.

Bekendheid prijzen voor boeken

2022 (n=1208)	2023 (n=1200)	2024 (n=1343)	2025 (n=1200)	2026 (n=1200)
77%	76%	78%	76%	74%
73%	74%	72%	71%	70%
64%	60%	61%	56%	57%
56%	52%	58%	53%	52%
57%	56%	54%	50%	51%
35%	34%	34%	29%	33%
36%	30%	34%	31%	31%
28%	23%	27%	21%	24%
27%	24%	22%	19%	20%
21%	20%	23%	16%	19%
20%	18%	21%	17%	18%
*	14%	18%	14%	17%
15%	13%	16%	13%	15%
*	*	13%	10%	13%
*	*	*	*	11%

% (zeer) goed / beetje mee bekend

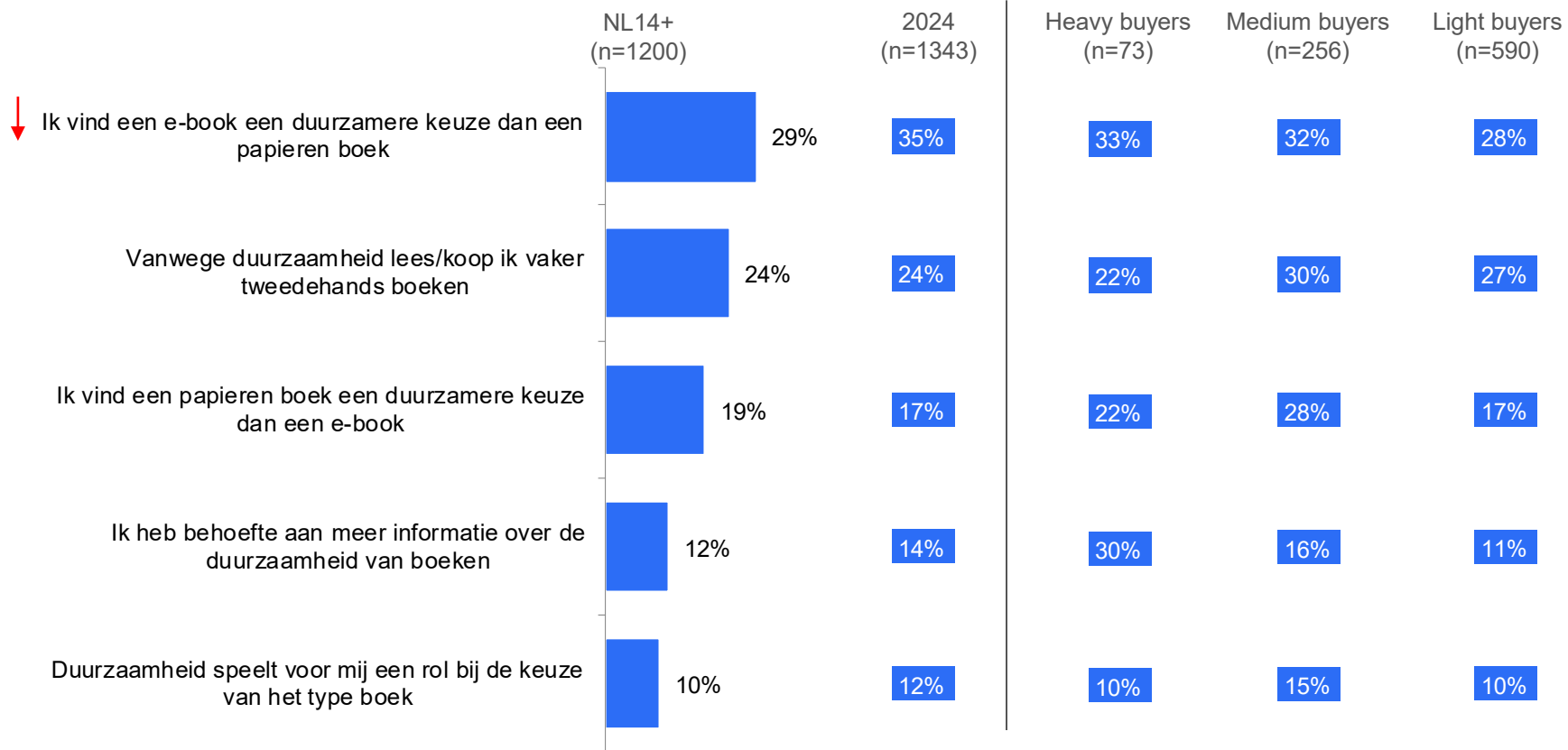
- Zeer goed mee bekend, ik ken het van naam en ben actief geweest met de prijs
- Goed mee bekend, ik ken het van naam, maar ben niet actief geweest met de prijs
- Beetje mee bekend, ik heb wel eens gehoord van de prijs

Duurzaamheid

10% van de Nederlanders geeft aan dat duurzaamheid een rol speelt bij de keuze van het type boek.

Duurzaamheid speelt ook een rol bij het gebruik van tweedehands boeken.

Duurzaamheid (% eens met de stelling)

Achtergrond

Tweedehandskopers (gemiddeld 47 jaar en vaker vrouwen (57%) geven vaker aan dat zij – vanwege duurzaamheid – kiezen voor een tweedehands boek (46%).

Bij de overige uitspraken over duurzaamheid zien we geen grote verschillen.

A04c: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? | Basis: alle respondenten

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

Methode

Online vragenlijst (CAWI)

Invulduur circa 15 minuten

Onderwerpen: lees-, leen- en koopgedrag, luisterboeken, voorlezen, boekcampagnes en prijzen

Veldwerk

19 januari t/m 2 feb 2026

Netto steekproef n=1200

Doelgroep

Nederlandse consumenten van 14 jaar en ouder

De steekproef is door middel van weging op celniveau Nederland representatief gemaakt op geslacht, leeftijd en opleiding.

De steekproef is verkregen via het GfK Online Panel

Stedelijkheid indeling in tabellen:

- Zeer sterk = zeer sterk stedelijk (≥ 2500 adressen per km²)
- Sterk = sterk stedelijk (1500 – 2500 adressen per km²)
- Matig = matig stedelijk (1000 - 1500 adressen per km²)
- Weinig = weinig stedelijk (500 - 1000 adressen per km²)
- Niet = niet stedelijk (< 500 adressen per km²)

Gegevensbescherming en informatiebeveiliging

ESOMAR

Wij houden ons strikt aan de wereldwijde ICC/ESOMAR-richtlijnen voor de uitvoering van onderzoek en het omgaan met gevoelige gegevens

<https://esomar.org/codes-and-guidelines>

GDPR

De AVG (GDPR) is een Europese privacywet die regels oplegt aan alle organisaties die goederen en diensten aanbieden aan consumenten in de EU of die gegevens verzamelen en verwerken van EU-burgers. Bij NielsenIQ werken we op een rechtmatige, eerlijke en transparante manier. Dit betekent dat persoonsgegevens accuraat zijn, volledig vertrouwelijk worden behandeld, uitsluitend worden verzameld voor legitieme doeleinden en alleen worden bewaard zolang noodzakelijk is.

Naleving

We hebben een gespecialiseerde organisatie die naleving bewaakt en ervoor zorgt dat alle medewerkers het belang begrijpen van het beschermen van de vertrouwelijke gegevens die NielsenIQ beheert. Trainingen over gegevensbescherming vinden continu plaats in onze kantoren wereldwijd en worden ondersteund door het hoogste managementniveau.

Informatie beveiliging

Daarnaast onderhouden we een robuust informatie-beveiligingsprogramma om een bewezen beleid en compliance-structuur te waarborgen, inclusief een uitgebreid bewustwordings-programma voor beveiliging en een solide risicomanagement-raamwerk.

**Met plezier voor u
gemaakt**